

Komission tiedonanto yrityskeskittymien käsittelypaikan siirtämisestä

(2005/C 56/02)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. Tämän tiedonannon tarkoituksena on kuvailla yleisesti yrityskeskittymien valvonnasta 20 päivänä tammikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 ("EY:n sulautuma-asetus")⁽¹⁾, jäljempänä 'sulautuma-asetus', 4 artiklan 4 ja 5 kohtaan, 9 artiklaan ja 22 artiklaan sisältyvän käsittelypaikan siirtojärjestelmän taustalla olevia periaatteita, mukaan luettuina järjestelmään viime aikoina tehdyt muutokset, luetteloida oikeudelliset kriteerit, jotka on täytettävä käsittelypaikan siirtämiseksi, ja esitellä tekijät, jotka voidaan ottaa huomioon siirtopäätöksiä tehtäessä. Tiedonannossa annetaan myös käytännön ohjeita siirtojärjestelmän toiminnasta, erityisesti sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 ja 5 kohdassa säädetystä menettelystä käsittelypaikan siirtämiseksi ennen ilmoituksen tekemistä. Tämän tiedonannon ohjeita sovelletaan soveltuvin osin ETA-sopimuksessa oleviin siirtosääntöihin⁽²⁾.

I JOHDANTO

2. Yhteisön toimivalta yrityskeskittymien valvonnassa määräytyy sulautuma-asetuksen 1 artiklan 2 ja 3 kohtaan sisältyvien liikevaihtoon liittyvien kriteerien perusteella. Keskittymiä käsitellessään komissiolla ja jäsenvaltioilla ei ole rinnakkaista toimivaltaa. Sulautuma-asetuksessa vahvistetaan pikemminkin selvä toimivallan jako. Yhteisönlaajuiset keskittymät, toisin sanoen ne, joissa sulautuma-asetuksen 1 artiklassa säädetyt raja-arvot ylittyvät, kuuluvat komission yksinomaiseen toimivaltaan. Jäsenvaltiot eivät saa sulautuma-asetuksen 21 artiklan mukaan soveltaa kansallista kilpailulainsäädäntöä tällaisiin keskittymiin. Toimivalta raja-arvot alittavissa keskittymissä säilyy jäsenvaltioilla eikä komissiolla ole valtuuksia käsitellä niitä sulautuma-asetuksen nojalla.
3. Toimivallan määrittäminen pelkästään kiinteiden liikevaihtoon liittyvien kriteerien nojalla tarjoaa sulautuville yrityksille oikeusvarmuuden. Vaikka taloudelliset kriteerit osoittavat yleensä tehokkaasti, mitkä toimenpiteet soveltuvat paremmin komission tarkasteltaviksi, asetuksessa (ETY) N:o 4064/89 täydennettiin tätä selvärajaista toimivaltajärjestelmää komission mahdollisuudella siirtää pyynnöstä asian käsittely jäsenvaltioille ja päinvastoin, jos tietyt edellytykset täyttyvät.
4. Kun asetus (ETY) N:o 4064/89 annettiin, neuvoston ja komission tarkoituksena oli, että käsittelypaikan siirtämiseen turvaututtaisiin vain "poikkeustapauksissa" ja silloin kun "jäsenvaltion kilpailuun liittyviä etuja ei voitaisi suojella riittävästi muulla tavoin"⁽³⁾. Asetuksen (ETY) N:o 4064/89 antamisen jälkeen on kuitenkin tapahtunut monenlaista kehitystä. Ensiksikin lähes kaikissa jäsenvaltioissa on säädetty yrityskeskittymien valvontaa koskevia lakeja. Toiseksi komissio on käyttänyt harkintavaltaansa ja siirtänyt 9 artiklan nojalla useiden asioiden käsittelyn jäsenvaltioille silloin, kun se on

⁽¹⁾ EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1. Asetuksella on laadittu uudestaan yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, 30.12.1989, s. 1). Oikaistu toisinto EYVL:ssä L 257, 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ Ks. ETA:n sekakomitean päätös N:o 78/2004, tehty 8 päivänä kesäkuuta 2004 (EUVL L 219, 8.6.2004, s. 13).

⁽³⁾ Ks. Notes on Council Regulation (EEC) 4064/89 [julkaisussa *Merger Control in the European union*, European Commission, Brussels—Luxembourg, 1998, s. 54]. Ks. myös asia T-119/02, *Philips v. komissio*, Kok. 2003, s. II-1433 (asia M.2621 *SEB/Moulinex*), 354 kohta.

katsonut, että kyseisellä jäsenvaltiolla on komissiota paremmat edellytykset tutkia asia ⁽⁴⁾. Myös monet jäsenvaltiot ovat useissa asioissa ⁽⁵⁾ päättäneet siirtää asian yhteisesti 22 artiklan nojalla katsoessaan, että komissio on se viranomainen, jolla on paremmat edellytykset tutkia asia ⁽⁶⁾. Kolmanneksi sellaisten yrityskeskittymien määrä, jotka eivät täytä sulautuma-asetuksen 1 artiklan raja-arvoja ja joista on ilmoitettava useassa jäsenvaltiossa, on kasvanut. Tämä suuntaus jatkuu todennäköisesti yhteisön laajentumisen myötä. Monet näistä toimenpiteistä vaikuttavat kilpailuun yksittäisten jäsenvaltioiden alueiden ulkopuolella ⁽⁷⁾.

5. Sulautuma-asetukseen sisältyvien, käsittelypaikan siirtämistä koskevan järjestelmän tarkistusten tarkoituksena on helpottaa komission ja jäsenvaltioiden välistä työnjakoa toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Tavoitteena on, että periaatteessa keskittymän tutkimiseen paremmin soveltuvan viranomaisen tai soveltuvien viranomaisten olisi käsiteltävä asia. Tarkistuksilla on myös pyritty säilyttämään vuonna 1989 käyttöön otetut yhteisön yrityskeskittymien valvontajärjestelmän keskeiset piirteet, erityisesti säännös ”yhden luukun” periaatteesta tarkasteltaessa keskittymiä, joilla on rajat ylittävää vaikutusta, ja vaihtoehto keskittymien moninkertaiselle ilmoittamiselle yhteisössä ⁽⁸⁾. Tällaiset moninkertaiset ilmoitukset aiheuttavat usein huomattavia kustannuksia sekä kilpailuviranomaisille että yrityksille.

6. Nykyisessä siirtojärjestelmässä siirto voidaan tehdä ennen kuin keskittymästä on tehty virallista ilmoitusta missään jäsenvaltiossa. Tällöin keskittymään osallistuvat yritykset voivat varmistua mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, kenellä on lopullinen toimivalta asian tarkastelemiseen. Käsittelypaikan siirtäminen ennen ilmoituksen tekemistä vähentää ilmoituksen tekemisen jälkeiseen siirtämiseen liittyviä lisäkustannuksia erityisesti aikaviipeiden suhteen.

7. Käsittelypaikan siirtämistä koskevaan järjestelmään tehtiin muutoksia asetuksessa (EY) N:o 139/2004, koska järjestelmän halutaan toimivan toimivaltaa koskevana mekanismina, joka on joustava ⁽⁹⁾ mutta joka samalla varmistaa kilpailun tehokkaan suojelun ja rajoittaa mahdollisimman suuressa määrin mahdollisuuksia käsittelypaikkaa koskevaan keinotteluun. Kun otetaan erityisesti huomioon oikeusvarmuuden merkitys, on kuitenkin korostettava, että käsittelypaikan siirtäminen muodostaa edelleen poikkeuksen yleisistä säännöistä, jotka määrittävät toimivallan objektiivisesti määriteltävien liikevaihtoa koskevien raja-arvojen perusteella. Lisäksi komissiolla ja jäsenvaltioilla on 4 artiklan 4 ja 5 kohdan, 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 22 artiklan nojalla edelleen huomattavasti harkintavaltaa päättäessään, siirtääkö ”alkuperäiseen toimivaltaansa” kuuluvien asioiden käsittelypaikka tai suostuako käsittelemään asia, joka ei kuulu niiden ”alkuperäiseen toimivaltaan” ⁽¹⁰⁾. Tältä osin tämän tiedonannon tarkoituksena on tarjota ainoastaan yleisiä ohjeita siitä, ovatko tietyt asiat tai asiaryhmät sopivia siirrettäviksi.

⁽⁴⁾ On totta, että eräät yhteisönlaajuiset keskittymät vaikuttavat kilpailuun kansallisilla markkinoilla tai niiden osamarkkinoilla yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa.

⁽⁵⁾ M.2698 *Promatech/Sulzer*, M.2738 *GE/Unison*; M.3136 *GE/AGFA*.

⁽⁶⁾ Samoin jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset ovat Euroopan kilpailuviranomaisten yhdistyksen yhteydessä antaneet suosituksen, jonka tarkoituksena on antaa ohjeita periaatteista, joita kansallisten kilpailuviranomaisten olisi noudatettava käsitellessään asioita, joista voidaan tehdä yhteissiirto sulautuma-asetuksen 22 artiklan nojalla — *Principles on the application, by National Competition Authorities within the ECA network, of Article 22 of the EC Merger Regulation*.

⁽⁷⁾ Vaikka 1 artiklan 3 kohdan käyttöön ottaminen vuonna 1997 on tuonut eräät tällaisista asioista sulautuma-asetuksen soveltamisalan piiriin, monien osalta tilanne ei ole muuttunut. Ks. komission vihreä kirja, annettu 11.12.2001, 21 kohta ja sitä seuraavat kohdat, KOM(2001) 745 lopullinen.

⁽⁸⁾ Ks. sulautuma-asetuksen johdanto-osan 11, 12 ja 14 kappale.

⁽⁹⁾ Ks. sulautuma-asetuksen johdanto-osan 11 kappale.

⁽¹⁰⁾ Ks. kuitenkin jäljempänä alaviite 14. Olisi myös huomattava, että 4 artiklan 5 kohdan mukaan komissiolla ei ole harkintavaltaa päättää, ottaako vastaan asia, joka ei kuulu sen alkuperäiseen toimivaltaan.

II KÄSITTELYPAIKAN SIIRTÄMINEN

Pääperiaatteet

8. Sulautuma-asetuksessa vahvistettu yrityskeskittymien valvontajärjestelmä, mukaan luettuna siihen sisältyvä mekanismi asioiden jakamiseksi komission ja jäsenvaltioiden kesken, noudattaa EY:n perustamissopimuksessa määrättyä toissijaisuusperiaatetta⁽¹⁾. Asioiden käsittelypaikan siirtämistä koskevissa päätöksissä olisi näin ollen otettava huomioon kaikki toissijaisuusperiaatteen soveltamiseen liittyvät seikat, erityisesti tutkimuksen suorittamiseen paremmin soveltuva viranomainen, keskitetyn ”yhden luukun” järjestelmän tuomat hyödyt ja toimivaltaa koskevan oikeusvarmuuden merkitys⁽²⁾. Nämä tekijät liittyvät toisiinsa ja niiden painotus riippuu asian erityispiirteistä. Kun komissio ja jäsenvaltiot harkitsevat sitä, käyttävätkö ne mahdollisuuttaan pyytää siirtoa tai suostua siihen, komission ja jäsenvaltioiden on ennen kaikkea pidettävä mielessä tarve varmistaa kilpailun tehokas suojeleminen kaikilla markkinoilla, joihin toimenpide vaikuttaa⁽³⁾.

Paremmiin soveltuva viranomainen

9. Periaatteessa toimivalta olisi siirrettävä toiselle kilpailuviranomaiselle vain silloin, kun se soveltuu paremmin keskittymän käsittelyyn, ottaen huomioon asian erityispiirteet sekä viranomaisen käytettävissä olevat välineet ja asiantuntemus. Huomiota olisi kiinnitettävä erityisesti alueeseen, johon keskittymästä mahdollisesti aiheutuvat kilpailuvaikutukset kohdistuvat. Lisäksi olisi kiinnitettävä huomiota mahdollisesta siirrosta aiheutuviin hallinnollisiin seurauksiin⁽⁴⁾.
10. Keskittymän käsittelyä koskevan toimivallan siirtäminen on todennäköisesti tärkeämpää silloin, kun ilmenee, että keskittymällä saattaa olla merkittävä vaikutus kilpailuun ja se on sen vuoksi tutkittava huolellisesti.

”Yhden luukun” periaate

11. Käsittelypaikan siirtämistä koskevissa päätöksissä olisi otettava huomioon myös sulautuma-asetuksen ytimen muodostavan ”yhden luukun” järjestelmän tuomat hyödyt⁽⁵⁾. ”Yhden luukun” periaatteesta hyötyvät sekä kilpailuviranomaiset että yritykset. Kun keskittymän käsittelee yksi kilpailuviranomainen, yleensä hallinnollinen tehokkuus lisääntyy ja vältetään useiden viranomaisten käsittelystä aiheutuva täytäntöönpanotoimien moninkertaisuus ja hajanaisuus samoin kuin asian mahdollisesti epäyhdenmukainen käsittely (tutkimuksen, arvioinnin ja mahdollisten korjaustoimenpiteiden osalta). Siitä on tavallisesti hyötyä myös yrityksille, erityisesti keskittymän osapuolille, sillä järjestelmä alentaa moninkertaisesta ilmoittamisvelvollisuudesta johtuvia kustannuksia ja taakkaa sekä poistaa vaaran ristiriitaisista päätöksistä, joita saattaisi aiheutua siitä, että useat kilpailuviranomaiset tutkivat saman toimenpiteen eri oikeusjärjestelmien mukaisesti.

⁽¹⁾ Ks. EY:n perustamissopimuksen 5 artikla.

⁽²⁾ Ks. sulautuma-asetuksen johdanto-osan 11 ja 14 kappale.

⁽³⁾ Ks. sulautuma-asetuksen 9 artiklan 8 kohta; ks. myös asia *Philips v. komissio* (343 kohta), jossa Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että ”... vaikka asetuksen (ETY) N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa annetaan komissiolle laaja harkintavalta sen osalta, siirtääkö se keskittymän käsittelyn jäsenvaltiolle vai ei, se ei voi päättää siirtää keskittymän käsittelyä, jos jäsenvaltion esittämää siirtopyyntöä tutkittaessa täsmällisten ja yhtäpitävien seikkojen muodostama kokonaisuus osoittaa, ettei asian siirtäminen mahdollista tehokkaasti kilpailun säilyttämistä kyseessä olevilla markkinoilla.”; ks. myös asiat T-346/02 ja T-347/02, *Cableuropa SA v. komissio*, 30.9.2003, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa (215 kohta). Komission arvioinnin kannalta merkityksellisiin olosuhteisiin kuuluu muun muassa se, että i) jäsenvaltiolla on kilpailunäkökohtiin perustuvaa, keskittymien valvontaa koskevaa erityislainsäädäntöä ja erikoistuneita toimielimiä, joiden tehtävänä on varmistaa tämän lainsäädännön täytäntöönpano kansallisten tuomioistuinten harjoittaman valvonnan alaisina; ii) jäsenvaltio on asianmukaisesti yksilöinyt kilpailuongelmat, joita keskittymä aiheuttaa kyseisen jäsenvaltion merkityksellisillä markkinoilla (ks. edellä mainittu asia *Philips v. komissio*, 346—347 kohta).

⁽⁴⁾ Tähän voivat kuulua tutkimuksesta tai sen osasta todennäköisesti aiheutuvat kustannukset, aikaviive, oikeusvarmuuden puute ja riski ristiriitaisista arvioinneista, kun tutkimusta suorittavat useat viranomaiset.

⁽⁵⁾ Ks. sulautuma-asetuksen johdanto-osan 11 kappale.

12. Käsittelypaikan siirtämisestä aiheutuva asioiden hajottamista olisi tämän vuoksi vältettävä mahdollisuuksien mukaan ⁽¹⁶⁾, ellei ilmene, että useilla viranomaisilla on paremmat edellytykset varmistaa kilpailun tehokas suojele kaikilla toimenpiteen vaikutusalaan kuuluvilla markkinoilla. Näin ollen olisi yleensä asianmukaista, että asian (tai ainakin sen toisiinsa liittyvät osat) käsittelee yksi ainoa viranomainen, vaikkakin osittaiset siirrot ovat mahdollisia asetuksen 4 artiklan 4 kohdan ja 9 artiklan mukaisesti ⁽¹⁷⁾.

Oikeusvarmuus

13. Huomiota olisi kiinnitettävä myös siihen, kuinka tärkeä oikeusvarmuus siitä, kenellä on toimivalta käsitellä tiettyä keskittymää, on kaikkien asianomaisten kannalta ⁽¹⁸⁾. Käsittely olisi näin ollen siirrettävä yleensä vain silloin, kun pakottavasta syystä on poikettava ”alkuperäisestä toimivallasta” kyseisessä asiassa, erityisesti ilmoituksen tekemisen jälkeisessä vaiheessa. Samoin jos käsittely on siirretty ennen ilmoituksen tekemistä, samassa asiassa olisi mahdollisimman suuressa määrin vältettävä siirtoa ilmoituksen tekemisen jälkeen ⁽¹⁹⁾.
14. Oikeusvarmuuden merkitys olisi pidettävä mielessä myös siirron oikeudellisten perusteiden osalta ja erityisesti ilmoituksen tekemistä edeltävässä vaiheessa tiukkojen määräaikaisten vuoksi. Näin ollen ennen ilmoituksen jättämistä tehty siirrot olisi periaatteessa rajoitettava sellaisiin tapauksiin, joissa on suhteellisen yksinkertaista määritellä alusta alkaen maantieteelliset markkinat ja/tai mahdollinen kilpailuvaikutus, jotta tällaisia pyyntöjä koskevat päätökset voidaan tehdä nopeasti.

Käsittelyn siirtäminen: oikeudelliset vaatimukset ja muut huomioon otettavat tekijät

Käsittelyn siirtäminen ennen ilmoituksen tekemistä

15. Käsittelyn siirtämistä ennen ilmoituksen tekemistä koskeva järjestelmä käynnistyy keskittymän osapuolten tekemällä perustellulla lausunnolla. Harkitessaan tällaisen pyynnön tekemistä keskittymän osapuolten on ensiksi tarkastettava, että sulautuma-asetuksessa säädetty oikeudelliset vaatimukset täyttyvät, ja toiseksi, että siirtäminen ennen ilmoituksen tekemistä noudattaa edellä esitettyjä pääperiaatteita.

Siirtäminen komissiolta jäsenvaltioille 4 artiklan 4 kohdan nojalla

Oikeudelliset vaatimukset

16. Jotta komissio voi siirtää asian käsittelyn yhdelle tai useammalle jäsenvaltiolle 4 artiklan 4 kohdan nojalla, kahden oikeudellisen vaatimuksen on täyttyttävä:
- i) on oltava viitteitä siitä, että keskittymä saattaa vaikuttaa merkittävästi kilpailuun markkinoilla, ja
 - ii) kyseisten markkinoiden on sijaittava jäsenvaltiossa ja niiden on täytettävä kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit.

⁽¹⁶⁾ Asiassa *Philips v. komissio* ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tuomioon liittyvässä sivuhuomautuksessa, että asioiden hajottaminen, vaikka se on mahdollista 9 artiklan soveltamisen johdosta, ”ei kylläkään ole toivottavaa, kun otetaan huomioon asetuksen (ETY) N:o 4064/89 taustalla oleva yhden luukun periaate”. Vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että vaara, että päätös on ”ristiriidassa” komission tai jäsenvaltioiden päätöksen kanssa tai että ”sitä on peräti mahdoton sovittaa yhteen tämän kanssa”, ”liittyy luonteenomaisesti asetuksen 9 artiklalla käyttöön otettuun siirtomekanismiin”, se totesi selvästi, että tämä ei ole sen mielestä toivottavaa. (Ks. 350 ja 380 kohta).

⁽¹⁷⁾ Tämä noudattaa komission päätöstä siirtää asioissa M.2389 *Shell/DEA* ja M.2533 *BP/E.ON* Saksan viranomaisten käsiteltäviksi kaikki öljytuotteiden jatkojalostuksen markkinat. Komissio käsittelee itse asioiden ne osat, jotka liittyvät tuotantoketjun alkupään markkinoihin. Samoin asiassa M.2706 *P&O Princess/Carnival* komissio käytti harkintavaltaansa eikä siirtänyt asian osan käsittelyä Yhdistyneelle kuningaskunnalle halutessaan välttää asian hajottamista (ks. komission lehdistötiedote 11.4.2002, IP/02/552).

⁽¹⁸⁾ Ks. neuvoston asetuksen johdanto-osan 11 kappale.

⁽¹⁹⁾ Ks. sulautuma-asetuksen johdanto-osan 14 kappale. Tämä edellyttää tietenkin sitä, että osapuolet ovat ilmoittaneet täydellisesti ja rehellisesti kaikki asian kannalta merkitykselliset tosiseikat pyytäessään asian käsittelyn siirtämistä ennen ilmoituksen tekemistä.

17. *Ensimmäisen kriteerin* osalta pyynnön esittävien osapuolten on osoitettava, että toimenpide saattaa vaikuttaa kilpailuun erillisillä markkinoilla jäsenvaltiossa ja että tämä vaikutus voi olla merkittävä, minkä vuoksi keskittymää on syytä tutkia lähemmin. Kyseiset viitteet voivat olla luonteeltaan vain alustavia eivätkä ne vaikuta tutkimuksen tulokseen. Vaikka osapuolten ei tarvitse osoittaa, että vaikutus kilpailuun on todennäköisesti kielteinen ⁽²⁰⁾, niiden olisi mainittava indikaattoreita, jotka yleisesti osoittavat, että toimenpiteestä aiheutuu kilpailuvaikutuksia ⁽²¹⁾.
18. *Toisen kriteerin* osalta pyynnön esittävien osapuolten on osoitettava, että maantieteelliset markkinat, joilla toimenpide vaikuttaa kilpailuun kuvatulla tavalla (17 kohta), ovat laajuudeltaan kansalliset tai kansallista pienemmät ⁽²²⁾.

Muut huomioon otettavat tekijät

19. Siirtopyynnön todennäköisen tuloksen arvioimiseksi mahdollisimman suurella tarkkuudella siirtopyyntöä harkitsevien keskittymän osapuolten olisi oikeudellisten vaatimusten tarkastamisen lisäksi tarkasteltava myös sitä, onko todennäköistä, että asian siirtäminen katsotaan aiheelliseksi. Tähän sisältyy edellä mainittujen pääperiaatteiden (8–14 kohta) soveltamisen tutkiminen ja erityisesti sen tutkiminen, onko kilpailuviranomainen tai -viranomaiset, joiden käsiteltäväksi ne pyytäisivät asian siirtämistä, asian käsittelyyn parhaiten soveltuva viranomainen. Tämän vuoksi niiden olisi punnittava sekä aluetta, johon toimenpiteen kilpailuvaikutukset todennäköisesti kohdistuvat että sitä, kuinka sopiva kansallinen kilpailuviranomainen olisi toimenpiteen tutkimiseen.
20. Yhteisönlajuiset keskittymät, jotka saattavat vaikuttaa kilpailuun kansallisilla tai kansallista pienemmillä markkinoilla ja joiden vaikutukset todennäköisesti rajoittuvat yhteen jäsenvaltioon tai joiden suurin taloudellinen vaikutus rajoittuu yhteen jäsenvaltioon ⁽²³⁾, soveltuvat parhaiten siirrettäviksi kyseisen jäsenvaltion käsiteltäviksi. Tämä koskee erityisesti keskittymiä, joissa vaikutus tuntuu sellaisilla erillisillä markkinoilla, jotka eivät muodosta yhteismarkkinoiden merkittävää osaa. Jos asian käsitely siirretään vain yhdelle jäsenvaltiolle, myös ”yhden luukun” periaatteen tuottama hyöty säilyy.
21. Asian erityisolosuhteista riippuu, soveltuuko siirtämismenettelyyn sellainen yhteisönlajuinen keskittymä, jolla on mahdollisesti merkittävä vaikutus kilpailuun kansallisilla markkinoilla, mutta jolla voi lisäksi olla merkittäviä rajat ylittäviä vaikutuksia (esimerkiksi siksi, että keskittymän vaikutuksilla

⁽²⁰⁾ Ks. johdanto-osan 16 kappale, jossa todetaan, että ”asianomaisilta yrityksiltä ei olisi ... edellytettävä sen osoittamista, että keskittymän vaikutukset olisivat kilpailulle haitallisia.”

⁽²¹⁾ RS-lomakkeessa tarkoitettujen ”vaikutusalaan kuuluvien markkinoiden” olemassaolo katsottaisiin yleensä riittäväksi 4 artiklan 4 kohdan vaatimusten täyttämiseksi. Osapuolet voivat kuitenkin mainita tekijöitä, joilla saattaa olla merkitystä asian kilpailuanalyysin kannalta (markkinoiden päällekkäisyys, vertikaalinen integraatio jne.).

⁽²²⁾ Tämän vuoksi pyynnön esittävien osapuolten olisi otettava huomioon sellaiset tekijät, jotka tyypillisesti osoittavat, että kyse on kansallisista tai kansallista pienemmistä markkinoista, kuten pääasiassa tuotteiden ominaisuudet (esim. tuotteen alhainen arvo verrattuna huomattaviin kuljetuskustannuksiin), kysynnän erityispiirteet (esim. loppukuluttajat hankkivat tuotteet läheltä toimintansa keskusta) ja tarjonnan erityispiirteet, hintojen ja markkinaosuuksien huomattavat vaihtelut eri maissa, kansalliset kuluttajatottumukset, erilaiset sääntelypiirteet, verotus ja muu lainsäädäntö. Lisäohjeita on komission tiedonannossa merkityksellisten markkinoiden määritelmästä yhteisön kilpailuoikeuden kannalta (EYVL C 372, 9.12.1997, s. 5).

⁽²³⁾ Ks. esimerkiksi komission päätös siirtää eräiden erillisten öljynvarastointimarkkinoiden arviointi Ranskan viranomaisille asioissa M.1021 *Compagnie Nationale de Navigation-SOGELF*, M.1464 *Total/Petrofina* ja M.1628 *Totalfina/Elf Aquitaine*, asia M.1030 *Lafarge/Redland*, asia M.1220 *Alliance Unichem/Unifarma*, asia M.2760 *Nehlsen/Rethmann/SWB/Bremerhavener Energiewirtschaft* ja asia M.2154 *C3D/Rhone/Go-ahead* sekä asia M.2845 *Sogecable/Canal Satellite Digital/Vias Digital*.

yksillä maantieteellisillä merkkinöillä saattaa olla merkittäviä seurauksia muiden jäsenvaltioiden maantieteellisillä merkkinöillä tai siksi, että keskittymällä voi olla mahdollisia markkinoiden sulkemisvaikutuksia ja sen johdosta yhteismarkkinat sirpaloituvat) ⁽²⁴⁾. Koska sekä komissiolla että jäsenvaltioilla saattaa olla yhtäläiset edellytykset käsitellä tai ne voivat soveltua yhtä hyvin käsittelemään tällaisia asioita, olisi säilytettävä suuri harkintavaltia päätettäessä asian käsittelyn siirtämisestä.

22. Se, missä määrin yhteisönlaajuiset keskittymät, jotka saattavat vaikuttaa kilpailuun useilla kansallisilla tai kansallista pienemmällä merkkinöillä useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, soveltuvat siirrettäviksi jäsenvaltioiden käsiteltäviksi, riippuu kuhunkin asiaan liittyvistä erityistekijöistä. Tällaisia erityistekijöitä ovat niiden kansallisten markkinoiden lukumäärä, joihin keskittymä todennäköisesti vaikuttaa merkittävästi, mahdollisuus ratkaista mahdolliset ongelmat oikeasuhteisilla, ristiriidattomilla korjaustoimenpiteillä ja asian vaatimat tutkimukset. Jos toimenpide saattaa aiheuttaa kilpailuongelmia useassa jäsenvaltiossa ja edellyttää koordinoituja tutkimuksia ja korjaustoimia, tämä saattaa puhua sen puolesta, että komission olisi säilytettävä toimivalta koko kyseisen asian käsittelyssä ⁽²⁵⁾. Toisaalta jos asia johtaa kilpailuongelmiin, jotka huolimatta siitä, että asiaan liittyy useamman kuin yhden jäsenvaltion kansalliset markkinat, eivät näytä vaativan koordinoitua tutkimusta ja/tai korjaustoimia, asian käsittelypaikan siirtäminen voi olla asianmukaista. Muutamissa asioissa ⁽²⁶⁾ komissio on jopa katsonut aiheelliseksi siirtää keskittymän käsittelyn useammalle kuin yhdelle jäsenvaltiolle sellaisten merkittävien kilpailuedellytysten eroavaisuuksien vuoksi, jotka olivat luonteenomaisia keskittymän vaikutusalaan kuuluville merkkinöille kyseisissä jäsenvaltioissa. Vaikka asian käsittelyn hajottaminen vie keskittymän osapuolilta ”yhden luokun” järjestelmän tuoman hyödyn, tämä seikka ei ole yhtä merkittävä ilmoituksen tekemistä edeltävässä vaiheessa, koska siirtomenettely käynnistyy kyseisten osapuolten vapaaehtoisien pyynnön johdosta.
23. Lisäksi olisi mahdollisimman suuressa määrin otettava huomioon se, onko kansallisella kilpailuviranomaisella tai kansallisilla kilpailuviranomaisilla, joille asian käsittely halutaan siirtää, paikallismarkkinoita koskevaa erityistä asiantuntemusta ⁽²⁷⁾ ja tutkiiko se tai aikooko se tutkia toista saman alan toimenpidettä ⁽²⁸⁾.

⁽²⁴⁾ Ks. asia M.580 *ABB/Daimler Benz*, jossa komissio ei suostunut Saksan pyyntöön siirtää asia 9 artiklan nojalla, vaikka kilpailuongelmat rajoittuivat Saksan markkinoihin, sillä toimenpiteellä (jolla olisi luotu maailman suurin rautatielaitteistojen toimittaja) olisi ollut merkittäviä seurauksia eri puolilla Eurooppaa. Ks. myös asia M.2434 *Hidroelectrica del Cantabrico/EnBW/Grupo Vilar Mir*, jossa komissio tutki asian ja teki 8 artiklan 2 kohdan mukaisen päätöksen, vaikka Espanja oli pyytänyt asian käsittelypaikan siirtämistä 9 artiklan nojalla.

⁽²⁵⁾ Ks. esimerkiksi asia M.1383 *Exxon/Mobil*, jossa komissio jatkoi tutkimuksia huolimatta Yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä siirtää sille se osa keskittymästä, joka liittyi moottoriöljyn vähittäismyyntimarkkinoihin Luoteis-Skotlannissa, sillä asia edellytti yhtä yhtenäistä korjaustoimenpidekokonaisuutta, jonka tarkoituksena oli ratkaista kaikki kyseistä alaa koskevat ongelmalliset seikat; ks. myös asia M.2706 *P&O Princess/Carnival*, jossa komissio ei suostunut Yhdistyneen kuningaskunnan pyyntöön siirtää asian käsittely osittain sille, vaikka Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset arvioivat kilpailevaa Royal Caribbeanin tarjousta, sillä komissio halusi välttää asian hajottamisen ja varmistaa yhdenmukaisen tutkimuksen eri kansallisilla merkkinöillä, joihin toimenpide vaikutti.

⁽²⁶⁾ Ks. M.2898 *Le Roy Merlin/Brico*, M.1030 *Redland/Lafarge*, M.1684 *Carrefour/Promodes*.

⁽²⁷⁾ Asiassa M.330 *MacCormick/CPC/Rabobank/Ostmann* komissio siirsi asian Saksalle, koska Saksan viranomaisilla oli paremmat mahdollisuudet tutkia paikallisia olosuhteita Saksan 85 000 myyntipisteessä; asiassa M.1060 *Vendex/KBB* asia siirrettiin Alankomaille, koska sen viranomaisilla oli paremmat mahdollisuudet tutkia kuluttajien mieltymyksiä ja tapoja. Ks. myös asia M.1555 *Heineken/Cruzcampo*, asia M.2621 *SEB/Moulinex* (jossa kuluttajien mieltymykset sekä kaupalliset ja markkinointikäytännöt koskivat nimenomaan Ranskan markkinoita); asia M.2639 *Compass/Restorama/Rail Gourmet/Gourmet* ja asia M.2662 *Danish-Crown/Steff-Houlberg*.

⁽²⁸⁾ Esimerkiksi asiassa M.716 *Gehe/Lloyds Chemists* komissio siirsi asian käsittelyn, koska Lloyds oli myös toisen ostotarjouksen kohteena. Tämä toinen ostotarjous ei kuulunut sulautuma-asetuksen soveltamisraja-arvojen piiriin, ja Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset tutkivat asiaa. Siirron ansiosta yksi ja sama viranomainen pystyi tarkastelemaan molempia ostotarjouksia. Asiassa M.1001/M.1019 *Preussag/Hapag-Lloyd/TUI* kahden toimenpiteen käsittely siirrettiin Saksalle. Kyseiset toimenpiteet olisivat yhdessä kolmannen, Saksassa ilmoitetun toimenpiteen kanssa aiheuttaneet kilpailuongelmia. Siirrolla varmistettiin, että kaikki kolme toimenpidettä käsiteltiin samalla tavalla. Asiassa M.2044 *Interbrew/Bass* komissio siirsi asian käsittelyn Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisille, koska ne arvioivat samaan aikaan Interbrewn hanketta ostaa toinen panimo (Whitbread) ja niillä oli viimeaikaista kokemusta samoja markkinoita koskevista tutkimuksista. Ks. myös asiat M.2760 *Nehlsen/Rethmann/SWB/Bremerhavener Energiewirtschaft*, M.2234 *Metsäliitto Osuuskunta/Vapo Oy/JV*, M.2495 *Haniel/Fels*, M.2881 *Koninklijke BAM NBM/HBG* sekä M.2857/M.3075—3080 *ECS/IEH* ja kuusi muuta *Electrabelin* hanketta ostaa paikallisia jakelijointia. Asiassa M.2706 *P&O Princess/Carnival* komissio ei kuitenkaan suostunut Yhdistyneen kuningaskunnan pyyntöön siirtää asian käsittely osittain sille, vaikka Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset jo arvioivat kilpailevaa Royal Caribbeanin tarjousta. Komissio oli havainnut keskittymän vaikutusalaan kuuluvilla muilla kansallisilla merkkinöillä kilpailuongelmia ja halusi tämän vuoksi estää asian hajottamisen. (Ks. komission lehdistötiedote 11.4.2002, IP/02/552.)

Siirtäminen jäsenvaltioilta komissiolle 4 artiklan 5 kohdan nojalla*Oikeudelliset vaatimukset*

24. Sulautuma-asetuksen 4 artiklan 5 kohdan mukaan ainoastaan kaksi oikeudellista vaatimusta on täytettävä, jotta toimenpiteen osapuolet voivat pyytää asian siirtämistä komissiolle: toimenpiteen on oltava sulautuma-asetuksen 3 artiklassa tarkoitettu keskittymä ja sitä on voitava tarkastella vähintään kolmen jäsenvaltion kansallisen yrityskeskittymien valvontaa koskevan kilpailulainsäädännön perusteella. (Ks. myös 65 ja 70 kohta ja niitä seuraavat kohdat.)

Muut huomioon otettavat tekijät

25. Siirtopyynnön todennäköisen tuloksen arvioimiseksi mahdollisimman suurella tarkkuudella siirtopyyntöä harkitsevien keskittymän osapuolten olisi oikeudellisten vaatimusten tarkastamisen lisäksi tarkasteltava myös sitä, onko todennäköistä, että asian siirtäminen katsotaan aiheelliseksi. Tähän sisältyy edellä mainittujen pääperiaatteiden soveltamisen tutkiminen ja erityisesti sen tutkiminen, onko komissio asian käsittelyyn paremmin soveltuva viranomainen.
26. Tältä osin sulautuma-asetuksen johdanto-osan 16 kappaleessa todetaan, että "pyynnöt käsittelyn siirtämisestä komissiolle ilmoitusta edeltävässä vaiheessa olisivat erityisen tarkoituksenmukaisia tilanteissa, joissa keskittymällä olisi vaikutuksia useamman kuin yhden jäsenvaltion alueella". Erityistä huomiota olisi näin ollen kiinnitettävä alueeseen, jolla toimenpide todennäköisesti aiheuttaa kilpailuvaikutuksia, ja siihen, kuinka hyvin komissio soveltuu asian käsittelemiseksi.
27. Erityisesti olisi arvioitava, onko asia todella luonteeltaan rajat ylittävä, ja otettava huomioon sellaiset tekijät kuin asian todennäköiset vaikutukset kilpailuun ja näiden vaikutusten käsittelyyn tarvittavat tutkimus- ja täytäntöönpanovaltuudet. Tältä osin olisi erityisesti otettava huomioon se, onko asialla mahdollisesti vaikutusta kilpailuun yksillä tai useammilla keskittymän vaikutusalaan kuuluvilla markkinoilla. Joka tapauksessa viitteet mahdollisesta kilpailuvaikutuksesta voivat olla luonteeltaan pelkätään alustavia ⁽²⁹⁾ eivätkä ne vaikuta tutkimuksen tulokseen. Osapuolten ei myöskään tarvitse osoittaa, että kilpailuun kohdistuvat vaikutukset olisivat todennäköisesti haitallisia.
28. Komissiolle siirrettäviksi soveltuvat parhaiten asiat, joissa markkinat, joilla keskittymä saattaa vaikuttaa kilpailuun, ovat maantieteellisesti kansallisia laajemmat ⁽³⁰⁾, tai joilla keskittymän vaikutusalaan mahdollisesti kuuluvat markkinat ovat kansallisia laajemmat ja keskittymän pääasiallinen taloudellinen vaikutus liittyy kyseisiin markkinoihin. Tällaisissa tapauksissa, kun kilpailuvaikutukset ulottuvat kansallisten rajojen ulkopuolelle ja edellyttäisivät sen vuoksi mahdollisesti tutkimuksia useissa maissa ja asianmukaisia täytäntöönpanovaltuuksia, komissiolle on todennäköisesti parhaat edellytykset tutkia asia.

⁽²⁹⁾ RS-lomakkeessa tarkoitettujen "vaikutusalaan kuuluvien markkinoiden" olemassaolo katsottaisiin yleensä riittäväksi osoitukseksi. Osapuolet voivat kuitenkin mainita tekijöitä, joilla saattaa olla merkitystä asian kilpailuanalyysin kannalta (markkinoiden päällekkäisyys, vertikaalinen integraatio jne.).

⁽³⁰⁾ Ks. seitsemän jäsenvaltion yhteisesti komissiolle siirtämä toimenpide, joka vaikutti maailmanlaajuisiin markkinoihin asiassa M. 2738 GE/Unison, ja seitsemän jäsenvaltion yhteisesti komissiolle siirtämä toimenpide, joka vaikutti Länsi-Euroopan markkinoihin asiassa M.2698 Promatech/Sulzer. Ks. myös *Principles on the application, by National Competition Authorities within the ECA network, of Article 22 of the EC Merger Regulation*, Euroopan kilpailuviranomaisten (ECA) julkaisu, 11 kohta.

29. Komissiolla saattaa olla paremmat edellytykset käsitellä asioita (tutkimus, arviointi ja mahdolliset korjaustoimenpiteet mukaan luettuina), jotka aiheuttavat mahdollisia kilpailuongelmia useissa jäsenvaltioissa sijaitsevilla kansallisilla tai kansallista pienemmällä markkinoilla⁽³¹⁾. Komissiolla on todennäköisesti parhaat edellytykset suorittaa tutkimus näissä tapauksissa, koska on suotavaa varmistaa yhdenmukainen ja tehokas tutkimus eri maissa, asianmukaisten tutkimusvaltuuksien käyttö ja mahdollisten kilpailuongelmien ratkaiseminen yhdenmukaisten korjaustoimenpiteiden avulla.
30. Edellä 4 artiklan 4 kohdan osalta esitetyn mukaisesti riippuu asian erityisolosuhteista, soveltuvatko sellaiset keskittymät siirrettäviksi, joista voi aiheutua merkittäviä rajat ylittäviä vaikutuksia huolimatta siitä, että niillä on mahdollisesti merkittävä vaikutus kilpailuun valtakunnallisilla markkinoilla. Koska sekä komissiolla että jäsenvaltioilla saattaa olla yhtäläiset edellytykset asian käsittelyyn, olisi säilytettävä huomattava harkintavalta päätettäessä asian käsittelypaikan siirtämisestä.
31. Lisäksi olisi otettava huomioon mahdollisimman suuressa määrin se, onko komissiolla erityisen hyvät edellytykset asian tutkimiseen asianmukaisesti, erityisesti kun otetaan huomioon sellaiset tekijät kuin erityisasiantuntemus tai aikaisempi kokemus kyseisellä alalla. Mitä suuremmat mahdollisuudet keskittymällä on vaikuttaa kilpailuun yhden jäsenvaltion alueen ulkopuolella, sitä todennäköisempää on, että komissiolla on paremmat edellytykset tutkia asia, erityisesti kun on kyse tosiseikkojen selvittämisestä ja täytäntöönpanovaltuuksista.
32. Keskittymän osapuolet voivat myös esittää, että kilpailuvaikutusten ilmeisestä puuttumisesta huolimatta on välttämätöntä, että komissio käsittelee toimenpiteen, kun otetaan huomioon sellaiset tekijät kuin kustannukset ja aikaviive, jos keskittymästä ilmoitettaisiin useassa jäsenvaltiossa⁽³²⁾.

Siirtäminen ilmoituksen tekemisen jälkeen

Siirtäminen komissiolta jäsenvaltioille 9 artiklan nojalla

33. Asetuksen 9 artiklassa säädetään kahdesta vaihtoehdosta jäsenvaltion halutessa pyytää asian käsittelypaikan siirtämistä sen jälkeen kun asiasta on ilmoitettu komissiolle. Näistä vaihtoehdoista säädetään 9 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

9 artiklan 2 kohdan a alakohhta

Oikeudelliset vaatimukset

34. Jotta asian käsittely voidaan siirtää jäsenvaltiolle tai jäsenvaltioille 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla, seuraavien oikeudellisten vaatimusten on täyttyttävä:
- i) keskittymän on *uhattava vaikuttaa kilpailuun merkittävästi markkinoilla*, ja
 - ii) kyseisten markkinoiden on sijaittava *pyynnön esittävässä jäsenvaltiossa ja niiden on täytettävä kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit*.
35. Ensimmäisen kriteerin osalta pyynnön esittävän jäsenvaltion on osoitettava, että alustavan analyysin perusteella on todellinen riski, että toimenpiteellä saattaa olla merkittävä haitallinen vaikutus kilpailuun ja että sen vuoksi sitä on tarkasteltava perusteellisesti. Tällaiset viitteet saattavat riittää alustavaksi näytöksi mahdollisesta merkittävästä haitallisesta vaikutuksesta, mutta niillä ei ole vaikutusta täydellisen tutkimuksen tulokseen.

⁽³¹⁾ Näin voi olla esimerkiksi sellaisissa toimenpiteissä, joissa keskittymän vaikutusalaan kuuluville markkinoille, jotka ovat kansalliset (tai jopa kansallisia pienemmät kilpailuvaikutuksia arvioitaessa), on joka tapauksessa ominaista yhteiset Euroopan laajuiset tai maailmanlaajuiset tavaramerkit, yhteiset Euroopan laajuiset tai maailmanlaajuiset teollis- ja tekijänoikeudet tai keskitetty valmistus tai jakelu — ainakin siinä määrin kuin kyseisellä keskitetyllä valmistuksella tai jakelulla olisi todennäköisesti vaikutusta mahdollisiin korjaustoimenpiteisiin.

⁽³²⁾ Ks. sulautuma-asetuksen johdanto-osan 12 ja 16 kappale.

36. Toisen kriteerin osalta jäsenvaltion on osoitettava, että maantieteelliset markkinat, joilla toimenpide vaikuttaa kilpailuun juuri kuvatulla tavalla (35 kohta), ovat laajuudeltaan kansalliset tai kansallista pienemmät ⁽³³⁾.

Muut huomioon otettavat tekijät

37. Oikeudellisten vaatimusten lisäksi olisi otettava huomioon myös muita tekijöitä arvioitaessa asian käsittelypaikan siirtomahdollisuutta. Tähän sisältyy edellä mainittujen pääperiaatteiden soveltamisen tutkiminen ja erityisesti sen tutkiminen, onko kilpailuviranomaisella tai -viranomaisilla, jotka pyytävät asian siirtämistä, parhaat edellytykset käsitellä asia. Tämän vuoksi olisi punnittava sekä aluetta, johon toimenpiteen kilpailuvaikutukset todennäköisesti kohdistuvat että sitä, kuinka hyvät edellytykset kansallisella kilpailuviranomaisella olisi toimenpiteen tutkimiseen. (Ks. edellä 19-23 kohta.)

9 artiklan 2 kohdan b alakohhta

Oikeudelliset vaatimukset

38. Jotta asian käsittely voidaan siirtää jäsenvaltiolle tai jäsenvaltioille 9 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla, seuraavien oikeudellisten vaatimusten on täyttyvä:

i) keskittymän on vaikutettava kilpailuun markkinoilla, ja

ii) kyseisten markkinoiden on sijaittava pyynnön esittävässä jäsenvaltiossa, niiden on täytettävä kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit eivätkä ne saa muodostaa merkittävää osaa yhteismarkkinoista.

39. Ensimmäisen kriteerin osalta pyynnön esittävän jäsenvaltion on osoitettava alustavan analyysin perusteella, että keskittymä todennäköisesti vaikuttaa kilpailuun markkinoilla. Tällaiset viitteet saattavat riittää alustavaksi näytöksi mahdollisesta merkittävästä haitallisesta vaikutuksesta, mutta niillä ei ole vaikutusta taylorin tutkimuksen tulokseen.

40. Toisen kriteerin osalta pyynnön esittävän jäsenvaltion on osoitettava paitsi se, että markkinat, joilla toimenpide vaikuttaa kilpailuun edellä kuvatulla tavalla (38 kohta), muodostavat erilliset markkinat jäsenvaltiossa, myös se, että kyseiset markkinat eivät muodosta merkittävää osaa yhteismarkkinoista. Tältä osin aiemman hallintokäytännön ja oikeuskäytännön ⁽³⁴⁾ perusteella näyttää siltä, että tällaiset tilanteet rajoittuvat jäsenvaltiossa yleensä markkinoihin, joiden maantieteellinen ulottuvuus on pieni.

⁽³³⁾ Ks. komission tiedonanto merkityksellisten markkinoiden määritelmästä yhteisön kilpailuoikeuden kannalta (EYVL C 372, 9.12.1997, s. 5).

⁽³⁴⁾ Ks. komission 9 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaiset siirtopäätökset asiassa M.2446 *Govia/Connex South Central*, jossa toimenpide vaikutti kilpailuun tietyillä Lontoon/Gatwicken ja Brightonin alueen välisillä rautatiereiteillä Yhdistyneessä kuningaskunnassa, asiassa M.2730 *Connex/DNVBVG*, jossa toimenpide vaikutti paikallisliikennepalveluiden alan kilpailuun Riesen alueella Sachsenissa Saksassa, ja asiassa M.3130 *Arla Foods/Express Dairies*, jossa toimenpide vaikutti kilpailuun pulloitetun maidon kotijakelumarkkinoilla Lontoon, Yorkshiren ja Lancashiren alueilla Yhdistyneessä kuningaskunnassa. EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan soveltamiseen liittyvästä oikeuskäytännöstä voidaan löytää ohjeita sen määrittelemiseksi, mikä ei muodosta merkittävää osaa yhteismarkkinoista. Yhteisöjen tuomioistuin on tässä yhteydessä määritellyt melko laajasti sen, mikä voi muodostaa merkittävän osan yhteismarkkinoista, turvautuen muun muassa empiirisiin todisteisiin. Oikeuskäytännöstä voidaan havaita esimerkiksi suuntaantavia viitteitä, jotka perustuvat ensi sijassa käytännön kriteereihin, kuten "kyseisen tuotteen tuotanto- ja kulutus-tapa ja -määrä samoin kuin myyjien ja ostajien tottumukset ja taloudelliset mahdollisuudet", ks. asia 40/73, *Suiker Unie v. komissio* (Kok. 1975, s. 1664). Ks. myös asia C-179/90, *Porto di Genova* (Kok. 1991, s. 5889), jossa Genovan sataman katsottiin muodostavan yhteismarkkinoiden merkittävän osan. Oikeuskäytännössään yhteisöjen tuomioistuin on myös todennut, että erillisten markkinoiden joukon voidaan yhdessä katsoa muodostavan merkittävän osan yhteismarkkinoista. Ks. esimerkiksi asia C-323/93, *Centre d'insémination de la Crespelle* (Kok. 1994, s. I-5077), 17 kohta, jossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että "kun käsiteltävänä olevassa tapauksessa keinosiemennysasemien toiminta tehdään kansallisessa lainsäädännössä luvanvaraiseksi ja säädetään, että kukin asema palvelee tiettyä aluetta yksinoikeudella, asemille myönnetään siinä yksinoikeuksia. Koska kyseisille yrityksille perustetaan tällä tavoin kyseisillä kansallisilla säännöksillä joukko rinnakkaisia monopoliasemia, jotka ovat alueellisesti rajattuja mutta jotka yhdessä kattavat jäsenvaltion koko alueen, niille luodaan kyseisillä kansallisilla säännöksillä perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettu määräävä asema yhteismarkkinoiden merkittävällä osalla."

41. Komissiolla on velvollisuus siirtää asian käsittely, jos nämä edellytykset täyttyvät.

Siirtäminen jäsenvaltioilta komissiolle 22 artiklan nojalla

Oikeudelliset vaatimukset

42. Jotta yksi tai useampi jäsenvaltio voi siirtää asian käsittelyn komissiolle 22 artiklan nojalla, kahden oikeudellisen vaatimuksen on täyttyttävä:
- i) keskittymän on vaikuttettava jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, ja
 - ii) uhattava vaikuttaa merkittävästi kilpailuun pyynnön esittävän jäsenvaltion tai pyynnön esittävien jäsenvaltioiden alueella.
43. Ensimmäisen kriteerin osalta keskittymä täyttää tämän vaatimuksen, jos sillä on havaittavaa vaikutusta jäsenvaltioiden välisen kaupan rakenteeseen ⁽³⁵⁾.
44. Samoin kuin 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan tapauksessa toisen kriteerin osalta pyynnön esittävän jäsenvaltion on osoitettava, että alustavan analyysin perusteella on todellinen riski, että toimenpiteellä saattaa olla merkittävä haitallinen vaikutus kilpailuun ja että sen vuoksi sitä on tarkasteltava perusteellisesti. Tällaiset viitteet saattavat riittää alustavaksi näytöksi mahdollisesta haitallisesta vaikutuksesta, mutta niillä ei ole vaikutusta täydellisen tutkimuksen tulokseen.

Muut huomioon otettavat tekijät

45. Koska asian siirtämisestä komissiolle ilmoituksen jälkeen voi aiheutua keskittymän osapuolille lisäkustannuksia ja aikaviipeitä, se olisi rajoitettava yleensä tapauksiin, joissa näyttää olevan todellinen riski kielteisistä vaikutuksista kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja joissa näyttää siltä, että tällaisiin vaikutuksiin voitaisiin vastata parhaiten yhteisön tasolla ⁽³⁶⁾. Seuraavat asiaryhmät soveltuvat parhaiten siirrettäviksi komission käsiteltäviksi 22 artiklan mukaisesti:
- Asiat, joista aiheutuu vakavia kilpailuongelmia yksillä tai useammilla kansallisia markkinoita laajemmilla markkinoilla, tai joissa jotkin keskittymän vaikutusalaan mahdollisesti kuuluvat markkinat ovat kansallisia markkinoita laajemmat ja keskittymän pääasiallinen taloudellinen vaikutus liittyy näihin markkinoihin.
 - Asiat, jotka aiheuttavat vakavia kilpailuongelmia monissa jäsenvaltioissa sijaitsevilla kansallisilla tai kansallisia pienemmillä markkinoilla olosuhteissa, joissa asian yhdenmukainen käsittely (mahdollisten korjaustoimenpiteiden sekä soveltuvin tapauksissa myös tutkimustoimenpiteiden osalta) katsotaan suotavaksi ja joissa keskittymän pääasiallinen taloudellinen vaikutus liittyy näihin markkinoihin.

III SIIRTOJÄRJESTELMÄN TOIMINTA

A. KATSAUS SIIRTOJÄRJESTELMÄÄN

46. Sulautuma-asetuksessa vahvistetaan siirtojärjestelmän toimintaa koskevat oikeussäännöt. Asetuksen 4 artiklan 4 ja 5 kohtaan, 9 artiklaan ja 22 artiklaan sisältyvissä säännöissä vahvistetaan yksityiskohdaisesti eri vaiheet asian siirtämiseksi komissiolta jäsenvaltioille ja päinvastoin.

⁽³⁵⁾ Ks. myös vastaavasti komission tiedonanto perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa tarkoitetusta kauppaan kohdistuvan vaikutuksen käsitteestä (EUVL C 101, 27.4.2004, s. 81).

⁽³⁶⁾ Ks. seitsemän jäsenvaltion yhteisesti komissiolle siirtämä toimenpide, joka vaikutti maailmanlaajuisiin markkinoihin asiassa M.2738 *GE/Unison*, ja seitsemän jäsenvaltion yhteisesti komissiolle siirtämä toimenpide, joka vaikutti Länsi-Euroopan markkinoihin asiassa M.2698 *Promatech/Sulzer*. Ks. myös *Principles on the application, by National Competition Authorities within the ECA network, of Article 22 of the EC Merger Regulation*, Euroopan kilpailuviranomaisten (ECA) julkaisu, 11 kohta.

47. Kussakin neljästä siirtämisestä koskevasta säännöksestä vahvistetaan mekanismi tietyn tyyppisen keskitetyn käsittelyn siirtämiseksi. Säännökset voidaan luokitella seuraavasti:
- a) Siirtäminen ennen ilmoituksen tekemistä:
 - i) komissiolta jäsenvaltioille (4 artiklan 4 kohta)
 - ii) jäsenvaltioilta komissiolle (4 artiklan 5 kohta)
 - b) Siirtäminen ilmoituksen tekemisen jälkeen:
 - i) komissiolta jäsenvaltioille (9 artikla)
 - ii) jäsenvaltioilta komissiolle (22 artikla)
48. Tämän tiedonannon liitteessä I olevissa kaavioissa esitetään graafisesti menettelyn eri vaiheet, joita noudatetaan 4 artiklan 4 ja 5 kohdan, 9 artiklan ja 22 artiklan mukaisessa siirtomekanismissa.

Siirtäminen ennen ilmoituksen tekemistä

49. Ainoastaan keskittymään osallistuvat yritykset ⁽³⁷⁾ voivat pyytää käsittelypaikan siirtämistä ennen ilmoituksen tekemistä. Keskittymään osallistuvien yritysten on tarkastettava, täyttääkö keskittymä 4 artiklan 4 kohdan kriteerin (keskittymä on yhteisönlaajuinen mutta saattaa vaikuttaa merkittävästi kilpailuun erillisillä markkinoilla jäsenvaltiossa) tai 4 artiklan 5 kohdan kriteerin (keskittymä ei ole yhteisönlaajuinen mutta sitä voidaan tarkastella vähintään kolmen jäsenvaltion kansallisen kilpailulainsäädännön perusteella). Keskittymään osallistuvat yritykset voivat tämän jälkeen pyytää asian käsittelyn siirtämistä komissiolle tai komissiolta toimittamalla perustellun pyynnön RS-lomakkeella. Komissio toimittaa pyynnön viipymättä kaikille jäsenvaltioille. Menettelyn jatko vaihtelee riippuen siitä, sovelletaanko 4 artiklan 4 vai 5 kohtaa.

— Kyseisen jäsenvaltion tai kyseisten jäsenvaltioiden ⁽³⁸⁾ on 4 artiklan 4 kohdan mukaan ilmoitettava 15 työpäivän kuluessa lausunnon vastaanottamisesta, hyväksyykö se pyynnön. Jos kyseinen jäsenvaltio ei tee tällaista päätöstä, sen katsotaan olevan samaa mieltä asian käsittelypaikan siirtämisestä ⁽³⁹⁾. Jos kyseinen jäsenvaltio tai kyseiset jäsenvaltiot suostuvat siirtoon, komissiolle on noin 10 työpäivän lisäaika (25 työpäivää siitä kun komissio vastaanotti RS-lomakkeen), jonka kuluessa se voi päättää asian siirtämisestä. Jos komissio ei tee päätöstä asiassa, sen katsotaan hyväksyneen siirron. Jos komissio suostuu asian siirtämiseen, asia (tai yksi tai useampi osa siitä) siirretään jäsenvaltiolle tai jäsenvaltioille keskittymään osallistuvien yritysten pyynnön mukaisesti. Jos asia siirretään, kyseinen jäsenvaltio soveltaa omaa kansallista lainsäädäntöään asian siirrettyyn osaan ⁽⁴⁰⁾. Asetuksen 9 artiklan 6—9 kohtaa sovelletaan.

⁽³⁷⁾ Käsite "keskittymään osallistuvat yritykset" kattaa tässä myös 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut "henkilöt".

⁽³⁸⁾ Asianomaisia jäsenvaltioita ovat ne, jotka on yksilöity RS-lomakkeessa ja joille asia siirretään, jos pyyntöön suostutaan.

⁽³⁹⁾ Tämä mekanismi on olennainen piirre kaikissa sulautuma-asetuksessa vahvistetuissa siirtomenettelyissä. Tätä mekanismia voidaan kutsua hiljaiseksi hyväksymiseksi tai vastustamatta jättämiseksi, toisin sanoen jos komissio tai jäsenvaltio ei tee päätöstä, sen katsotaan tehneen myönteisen päätöksen. Tämä mekanismi oli osa asetusta (ETY) N:o 4064/89 sen 9 artiklan 5 kohdassa. Se sisältyy nykyisen sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 kohdan toiseen ja neljanteen alakohtaan, 4 artiklan 5 kohdan neljanteen alakohtaan, 9 artiklan 5 kohtaan ja 22 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeiseen virkkeeseen. Hiljaisen hyväksynnän mekanismia ei kuitenkaan sovelleta jäsenvaltioiden päätöksiin liittyä 22 artiklan 2 kohdan mukaiseen pyyntöön.

⁽⁴⁰⁾ Asetuksen 4 artiklan 4 kohdan mukaan keskittymän osapuolet voivat pyytää asian siirtämistä kokonaan tai osittain. Komission ja jäsenvaltioiden on joko hyväksyttävä tai hylättävä pyyntö eivätkä ne voi muuttaa sen kattavuutta esimerkiksi siirtämällä vain osan asiasta, kun osapuolet ovat pyytäneet asian siirtämistä kokonaisuudessaan. Jos asia siirretään osittain, kyseinen jäsenvaltio soveltaa kansallista kilpailulainsäädäntöään asian siirrettyyn osaan. Asian jäljellä olevaan osaan sovelletaan sulautuma-asetusta normaalisti, toisin sanoen keskittymään osallistuvien yritysten on tehtävä keskittymän siirtämättömästä osasta ilmoitus CO-lomakkeella sulautuma-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Jos toisaalta asia siirretään kokonaisuudessaan jäsenvaltiolle, 4 artiklan 4 kohdan viimeisessä alakohdassa säädetään, että asiasta ei tarvitse ilmoittaa myös komissiolle. Näin ollen komissio ei tutki asiaa. Kyseinen jäsenvaltio soveltaa kansallista lainsäädäntöään koko asiaan; mikään muu jäsenvaltio ei voi soveltaa kansallista kilpailulainsäädäntöään kyseiseen keskittymään.

- Kyseisen jäsenvaltion tai kyseisten jäsenvaltioiden ⁽⁴¹⁾ on 4 artiklan 5 kohdan mukaan ilmoitettava 15 työpäivän kuluessa lausunnon vastaanottamisesta, hyväksyykö se pyynnön. Kyseisen ajanjakson päätyttyä komissio tarkastaa, onko jokin jäsenvaltio, joka on kansallisen kilpailulainsäädäntönsä mukaisesti toimivaltainen tutkimaan keskittymän, ilmoittanut olevansa eri mieltä asian siirtämisestä. Jos yksikään tällainen toimivaltainen jäsenvaltio ei ole ilmoittanut olevansa eri mieltä, asiasta katsotaan tulevan yhteisönlaajuinen ja se siirretään komission tutkittavaksi. Komissiolla on silloin yksinomainen toimivalta tutkia asia. Osapuolten on tällöin ilmoitettava asiasta komissiolle CO-lomakkeella. Jos kuitenkin yksi tai useampi jäsenvaltio on ilmoittanut olevansa siirrosta eri mieltä, komissio ilmoittaa viipymättä kaikille jäsenvaltioille ja asianomaisille yrityksille eriävistä mielipiteistä ja siirtomenettely päättyy. Osapuolten on tällöin noudatettava mahdollisia sovellettavia kansallisia ilmoitussääntöjä.

Siirtäminen ilmoituksen tekemisen jälkeen

50. Asetuksen 9 artiklan 2 kohdan ja 22 artiklan 1 kohdan mukaan ilmoituksen jälkeisen siirtomenettelyn käynnistävät jäsenvaltiot joko omasta aloitteestaan tai komission kehotuksesta 9 artiklan 2 kohdan ja 22 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Menettelyt eroavat riippuen siitä, siirretäänkö asia komissiolle vai komissiolta.

- Asetuksen 9 artiklan mukaan jäsenvaltio voi pyytää komissiota siirtämään sille kokonaan tai osittain yhteisönlaajuisen keskittymän, josta on ilmoitettu komissiolle ja joka uhkaa vaikuttaa kilpailuun merkittävästi kyseisen jäsenvaltion erillisillä markkinoilla (9 artiklan 2 kohdan a alakohta) tai joka vaikuttaa kilpailuun sellaisilla erillisillä markkinoilla, jotka eivät muodosta merkittävää osaa yhteismarkkinoista (9 artiklan 2 kohdan b alakohta). Pyyntö on tehtävä 15 työpäivän kuluessa siitä kun jäsenvaltio vastaanotti jäljennöksen CO-lomakkeesta. Komission on ensin tarkastettava, täyttyvätkö kyseiset oikeudelliset kriteerit. Sen jälkeen se voi päättää asian tai sen osan siirtämisestä käyttäen hallinnollista harkintavaltaansa. Jos kyseessä on 9 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla tehty siirtopyyntö, komission on tehtävä siirto (toisin sanoen sillä ei ole harkintavaltaa), jos oikeudelliset kriteerit täyttyvät. Päätös on tehtävä 35 työpäivän kuluessa ilmoituksen tekemisestä tai 65 työpäivän kuluessa, jos komissio on aloittanut menettelyn ⁽⁴²⁾. Jos siirto tehdään, kyseinen jäsenvaltio soveltaa omaa kansallista kilpailulainsäädäntöään ainoastaan 9 artiklan 6 ja 8 kohdasta aiheutuvien rajoituksin.

- Asetuksen 22 artiklan mukaan jäsenvaltio voi pyytää komissiota tutkimaan keskittymän, joka ei ole yhteisönlaajuinen mutta joka vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja uhkaa vaikuttaa merkittävästi kilpailuun kyseisen jäsenvaltion alueella. Pyyntö on esitettävä 15 työpäivän kuluessa keskittymän kansallisen ilmoittamisen päiväyksestä, tai jos ilmoitus ei ole välttämätön, siitä päivästä, jona jäsenvaltio sai tiedon ⁽⁴³⁾ siitä. Komissio toimittaa pyynnön kaikille jäsenvaltioille. Muut jäsenvaltiot voivat yhtyä pyyntöön ⁽⁴⁴⁾ 15 työpäivän kuluessa siitä kun ne ovat vastaanottaneet alkuperäisen pyynnön. Kaikkien keskittymään liittyvien kansallisten määräaikojen kulumisen

⁽⁴¹⁾ Toisin sanoen niiden, jotka olisivat toimivaltaisia tutkimaan asian kansallisen lainsäädäntönsä perusteella, jos asiaa ei siirretä. Termin "toimivaltainen tutkimaan asian" osalta ks. jäljempänä B5 jakso.

⁽⁴²⁾ Niiden asioiden osalta, joissa komissio ryhtyy valmisteleviin toimiin 65 työpäivän kuluessa, ks. 9 artiklan 4 kohdan b alakohta ja 9 artiklan 5 kohta.

⁽⁴³⁾ Käsitteen "sai tiedon", joka on johdettu 22 artiklan sanamuodosta, on tässä yhteydessä tulkittava viittaavan siihen, että osapuolet ovat antaneet riittävästi tietoja alustavan arvion tekemiseksi siitä, täyttyvätkö 22 artiklan mukaisen siirtopyynnön edellytykset.

⁽⁴⁴⁾ On huomattava, että 22 artiklassa annetaan jäsenvaltiolle mahdollisuus yhtyä alkuperäiseen pyyntöön vaikka keskittymästä ei olisi vielä ilmoitettu sille. Saattaa kuitenkin olla, että jäsenvaltiot eivät voi yhtyä pyyntöön, jos ne eivät ole saaneet tarvittavia tietoja keskittymän osapuolilta ennen kuin komissio ilmoittaa niille, että toinen jäsenvaltio on esittänyt siirtopyynnön. Vaikka jäsenvaltiot voivat ottaa yhteyttä keskittymän osapuoliin selvittääkseen, ovatko ne toimivaltaisia tarkastelemaan toimenpidettä, keskittymän osapuolia kehoitetaan toimittamaan mahdollisuuksien mukaan ilmoituksensa kaikille toimivaltaisille jäsenvaltioille samanaikaisesti.

katkeaa kunnes on päätetty, missä keskittymä tutkitaan. Jäsenvaltion kansalliset määrääjat alkavat jälleen kulua ennen kyseisen 15 työpäivän ajanjakson päättymistä, jos se ilmoittaa komissiolle ja keskittymän osapuolille, ettei se halua liittyä pyyntöön. Viimeistään 10 työpäivän kuluttua kyseisen 15 työpäivän ajanjakson päättymisestä komission on päätettävä, ottaako se asian käsiteltäväkseen pyynnön esittäneeltä jäsenvaltiolta. Jos komissio suostuu toimivallan siirtoon, kansalliset menettelyt siirron tekevässä jäsenvaltiossa lakkaavat, ja komissio tutkii asian sulautuma-asetuksen 22 artiklan 4 kohdan mukaisesti pyynnön esittäneen jäsenvaltion puolesta⁽⁴⁵⁾. Muut kuin pyynnön esittäneet valtiot voivat soveltaa edelleen kansallista lainsäädäntöään.

51. Tiedonannon seuraavassa jaksossa keskitytään eräisiin järjestelmän yksityiskohtiin. Tarkoituksena on antaa lisäohjeita yrityksille, jotka mahdollisesti haluavat tehdä siirtopyynnön ennen keskittymästä ilmoittamista, tai jotka ovat osapuolina toimenpiteissä, joiden käsittelypaikka mahdollisesti siirretään ilmoituksen tekemisen jälkeen.

B. SIIRTOMEKANISMIN YKSITYISKOHDAT

52. Tiedonannon tässä jaksossa on ohjeita eräistä sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 ja 5 kohdan, 9 artiklan ja 22 artiklan mukaisen siirtojärjestelmän toiminnan yksityiskohdista.

1. Kilpailuviranomaisten verkosto

53. Sulautuma-asetuksen 19 artiklan 2 kohdan mukaan komissio toimii asetuksessa säädettyissä menettelyissä läheisessä ja jatkuvassa yhteydessä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten (kansalliset kilpailuviranomaiset) kanssa. Komission ja kansallisten kilpailuviranomaisten välinen sekä kansallisten kilpailuviranomaisten keskinäinen yhteistyö ja vuoropuhelu ovat erityisen tärkeitä keskittymäsioissa, jotka kuuluvat sulautuma-asetuksessa vahvistetun siirtojärjestelmän piiriin.
54. Sulautuma-asetuksen johdanto-osan 14 kappaleen mukaan komission ja kansallisten kilpailuviranomaisten ”on muodostettava yhdessä julkisten viranomaisten verkosto, joka soveltaa yhteisön kilpailusääntöjä tiiviissä yhteistyössä ja hyödyntää tehokkaita tietojenvaihto- ja kuulemisjärjestelyjä pyrkien varmistamaan, että asian käsittelystä vastaa siihen parhaiten soveltuva viranomainen toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ja että moninkertaiset ilmoitukset tietystä keskittymästä vältetään mahdollisimman suuressa määrin”.
55. Verkoston olisi varmistettava keskittymien käsittelyn tehokas jakaminen edellä II jaksossa esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Tähän sisältyy ilmoituksen tekemistä edeltävän siirtomekanismin moitteetoman toiminnan edistäminen samoin kuin mahdollisimman suuressa määrin sellaisen järjestelmän tarjoaminen, jonka avulla voidaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa osoittaa tapaukset, joissa ilmoituksen jälkeiset siirtopyynnot ovat mahdollisia⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁵⁾ Kun komissio tutkii keskittymän yhden tai useamman jäsenvaltion puolesta sulautuma-asetuksen 22 artiklan perusteella, se voi tehdä kaikki asetuksen 6 ja 8 artiklassa säädetyt päätökset. Tämä on vahvistettu sulautuma-asetuksen 22 artiklan 4 kohdassa. On huomattava, että komissio tutkii keskittymän pyynnön esittäneiden jäsenvaltioiden pyynnöstä ja niiden puolesta. Artikla olisi sen vuoksi tulkittava siten, että siinä edellytetään komission tutkivan keskittymän vaikutukset kyseisten jäsenvaltioiden alueella. Komissio ei tutki keskittymän vaikutuksia niiden jäsenvaltioiden alueella, jotka eivät ole yhtyneet pyyntöön, ellei tämä ole tarpeen keskittymän vaikutusten arvioimiseksi pyynnön esittäneiden jäsenvaltioiden alueella (esimerkiksi silloin kun maantieteelliset markkinat ulottuvat pyynnön esittäneen jäsenvaltion tai sen esittäneiden jäsenvaltioiden alueen ulkopuolelle).

⁽⁴⁶⁾ Komissio voisi ottaa huomioon ennakkotiedon mahdollisesta siirtopyynnöstä päättäessään, että se ei hyväksy pyyntöä poiketa keskittymän toteuttamisen lykkäämisestä sulautuma-asetuksen 7 artiklan 3 kohdan nojalla.

56. Asetuksen 4 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaan komissio toimittaa yritysten esittämät perustellut pyynnot viipymättä ⁽⁴⁷⁾. Komissio pyrkii toimittamaan nämä asiakirjat niiden vastaanottamista tai antamista seuraavan työpäivän kuluessa. Verkostossa vaihdetaan tietoja eri tavoin olosuhteiden mukaan: sähköpostitse, postitse, kuriiripostilla, faksilla tai puhelimitse. On huomattava, että arkaluonteisia tai luottamuksellisia tietoja vaihdetaan turvatuun sähköpostin kautta tai muilla näiden yhteyspisteiden välisillä turvatuilla viestintäkeinoilla.
57. Kaikkia verkoston jäseniä, mukaan luettuina komissio ja kaikki kansalliset kilpailuviranomaiset, niiden virkamiehet ja muut niiden palveluksessa olevat sekä muut henkilöt, jotka työskentelevät näiden viranomaisten valvonnassa, sekä jäsenvaltioiden muiden viranomaisten virkamiehet ja toimihenkilöt, sitoo sulautuma-asetuksen 17 artiklassa säädetty salassapitovelvollisuus. Ne eivät saa ilmaista ei-julkisia tietoja, jotka on saatu sulautuma-asetusta sovellettaessa, ellei tiedon antanut luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö ole antanut lupaa tiedon ilmaisemiseen.
58. Verkostossa tapahtuva neuvottelu ja tietojenvaihto koskevat julkisia täytäntöönpanoviranomaisia eivätkä vaikuta mihinkään yhteisön tai valtioiden lainsäädännössä yrityksille vahvistettuihin oikeuksiin tai velvollisuuksiin. Kukin kilpailuviranomainen on kaikilta osin vastuussa siitä, että asiat käsitellään asianmukaista menettelyä noudattaen.

2. Ilmoituksen tekemistä edeltävän siirtojärjestelmän käynnistymisen; pyynnön esittäviltä osapuolilta edellytetyt tiedot

59. Jotta siirtojärjestelmä toimisi nopeasti ja moitteettomasti, on ehdottoman tärkeää, että pyynnön esittävät osapuolet toimittavat tarvittaessa täydelliset ja tarkat tiedot viipymättä ja mahdollisimman tehokkaalla tavalla. Tarvittavia tietoja koskevat oikeudelliset vaatimukset ja seuraamukset virheellisten, epätäydellisten tai harhaanjohtavien tietojen antamisesta on vahvistettu sulautuma-asetuksessa, asetuksessa (EY) N:o 802/2004, jäljempänä 'sulautuma-asetuksen täytäntöönpanoasetus', ja RS-lomakkeessa ⁽⁴⁸⁾.
60. RS-lomakkeessa mainitaan, että kaikkien perustellussa lausunnossa annettujen tietojen on oltava oikeita ja täydellisiä. Jos osapuolet toimittavat virheellisiä tai epätäydellisiä tietoja, komissiolla on valtuudet joko tehdä päätös sulautuma-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla (jos se saa tutkimuksen aikana tietoonsa, että 4 artiklan 5 kohdan edellytykset eivät täyty) tai peruuttaa 4 artiklan 5 kohdan mukaisen käsittelypaikan siirtämisen jälkeen 6 tai 8 artiklan nojalla tekemänsä päätökset sulautuma-asetuksen 6 artiklan 3 kohdan a alakohdan tai 8 artiklan 6 kohdan a alakohdan nojalla. Asetuksen 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisen päätöksen jälkeen tai peruuttamisen jälkeen toimenpiteeseen sovellettaisiin jälleen kansallista kilpailulainsäädäntöä. Jos 4 artiklan 4 kohdan mukainen käsittelypaikan siirtäminen perustuu virheellisiin tai epätäydellisiin tietoihin, komissio voi vaatia ilmoituksen tekemistä 4 artiklan 1 kohdan nojalla. Komissiolla on myös valtuudet määrätä sakkoja sulautuma-asetuksen 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla. Osapuolten on myös hyvä tietää, että jos käsittelypaikan siirtäminen perustuu RS-lomakkeessa annettuihin virheellisiin tai epätäydellisiin tietoihin, komissio ja/tai jäsenvaltiot voivat harkintansa mukaan siirtää asian käsittelypaikan ilmoituksen tekemisen jälkeen peruuttaakseen ilmoitusta edeltävässä vaiheessa tehdyn, tällaisiin virheellisiin tai epätäydellisiin tietoihin perustuvan siirtämisen ⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁷⁾ Olisi huomattava, että kuten sulautuma-asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa säädetään, komissiolla on myös velvollisuus toimittaa kansallisille kilpailuviranomaisille jäljennökset ilmoituksista ja tärkeimmistä asiakirjoista, jotka on toimitettu komissiolle tai jotka komissio on antanut.

⁽⁴⁸⁾ RS-lomake on liitetty yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 täytäntöönpanosta 7 päivänä huhtikuuta 2004 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 802/2004 (EUVL L 133, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁴⁹⁾ Tämä olisi aiheellinen "korjaustoimenpide", jos pyynnön esittävät osapuolet ovat toimittaneet virheellisiä tai epätäydellisiä tietoja, jotka eivät vaikuta 4 artiklan 5 kohdan edellytysten täyttämiseen, ja komissio saa tämän tietoonsa tutkimuksen aikana.

61. Toimittaessaan tietoja RS-lomakkeella tai yleensä pyytäänsä asian siirtämistä ennen ilmoituksen tekemistä keskittymään osallistuvien yritysten ei tarvitse osoittaa, että keskittymän vaikutukset olisivat kilpailulle haitallisia ⁽⁵⁰⁾. Niiden olisi kuitenkin toimitettava mahdollisimman paljon tietoja osoittaakseen selvästi, millä tavoin keskittymä täyttää 4 artiklan 4 ja 5 kohdan oikeudelliset vaatimukset ja miksi keskittymä soveltuisi parhaiten pyynnössä mainitun kilpailuviranomaisen tai siinä mainittujen kilpailuviranomaisten käsiteltäväksi. Sulautuma-asetuksessa ei säädetä, että RS-lomakkeen toimittamisesta olisi julkaistava tietoja, eikä näin myöskään aiota tehdä. Näin ollen julkistamaton toimenpide voi olla ennen ilmoituksen tekemistä esitetyn siirtopyynnön kohteena.
62. Vaikka sulautuma-asetuksen täytäntöönpanoasetuksen mukaan komissio hyväksyy millä tahansa yhteisön virallisella kielellä laaditun RS-lomakkeen, yrityksiä, jotka toimittavat verkostolle jaettavia tietoja, kehoitetaan käyttämään kieltä, jota kaikki tietojen vastaanottajat ymmärtävät. Tämä helpottaa pyyntöjen käsittelyä jäsenvaltioissa. Jos pyydetään käsittelyn siirtämistä yhdelle tai useammalle jäsenvaltiolle, pyynnön esittäviä osapuolia kehoitetaan liittämään mukaan jäljennös pyynnöstä niiden jäsenvaltioiden kielillä, joihin käsittelyn siirtämistä pyydetään.
63. RS-lomakkeessa mainittujen oikeudellisten vaatimusten täyttämisen lisäksi keskittymään osallistuvien yritysten olisi oltava valmiita toimittamaan tarvittaessa lisätietoja ja keskustelemaan asiasta komission ja kansallisten kilpailuviranomaisten kanssa vilpittömästi ja avoimesti, jotta komissio ja kansalliset kilpailuviranomaiset voivat arvioida, olisiko kyseisen keskittymän käsittelypaikkaa siirrettävä.
64. Siirtopyyntöä ilmoitusta edeltävässä vaiheessa harkitsevien keskittymän osapuolten ja komission ja/tai jäsenvaltioiden viranomaisten väliset epäviralliset yhteydenotot ovat suositeltavia, myös RS-lomakkeen toimittamisen jälkeen. Komissio on sitoutunut antamaan epävirallisia neuvoja varhaisessa vaiheessa yrityksille, jotka haluavat käyttää sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 ja 5 kohdassa säädettyä järjestelmää käsittelypaikan siirtämiseksi ennen ilmoitusta ⁽⁵¹⁾.

3. Siirtokelpoiset keskittymät

65. Ainoastaan sulautuma-asetuksen 3 artiklassa tarkoitettujen keskittymien käsittelypaikka voidaan siirtää 4 artiklan 5 kohdan ja 22 artiklan nojalla. Ainoastaan keskittymät, jotka kuuluvat yrityskeskittymien valvontaa koskevan sovellettavan kansallisen kilpailulainsäädännön piiriin, voidaan siirtää 4 artiklan 4 kohdan ja 9 artiklan nojalla ⁽⁵²⁾.
66. Pyyntöjen, jotka tehdään sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 ja 5 kohdan nojalla käsittelypaikan siirtämiseksi ennen ilmoitusta, on koskettava keskittymiä, joihin liittyvät suunnitelmat ovat riittävän konkreettisia. Tämä tarkoittaa sitä, että yrityksillä on oltava vähintään vilpittömän aikomus sulautua tai että aikomuksesta tehdä julkinen ostotarjous on ilmoitettu julkisesti ⁽⁵³⁾.

4. Asetuksen 4 artiklan 4 ja 5 kohdassa käytetty käsite ”ennen keskittymästä ilmoittamista”

67. Asetuksen 4 artiklan 4 ja 5 kohtaa sovelletaan ainoastaan ilmoitusta edeltävässä vaiheessa.

⁽⁵⁰⁾ Ks. sulautuma-asetuksen johdanto-osan 16 kappale.

⁽⁵¹⁾ Keskittymän toteuttamisen lykkäämistä koskeva sulautuma-asetuksen 7 artiklan 3 kohdan mukainen pyyntö olisi yleensä vastoin aietta esittää 4 artiklan 4 kohdan mukainen pyyntö käsittelypaikan siirtämiseksi ennen ilmoituksen tekemistä.

⁽⁵²⁾ Toisaalta 21 artiklan 3 kohdassa ja 22 artiklan 3 kohdassa olevan viittauksen ”kansalliseen kilpailulainsäädäntöön” olisi ymmärrettävä viittaavan kansalliseen kilpailulainsäädäntöön kokonaisuudessaan.

⁽⁵³⁾ Ks. sulautuma-asetuksen johdanto-osan 34 kappale ja 4 artiklan 1 kohta.

68. Asetuksen 4 artiklan 4 kohdassa säädetään, että keskittymään osallistuvat yritykset voivat pyytää käsittelypaikan siirtämistä perustellussa lausunnossa (RS-lomake) "ennen keskittymästä ilmoittamista 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla". Tämä tarkoittaa sitä, että pyyntö voidaan tehdä ainoastaan, jos CO-lomaketta ei ole toimitettu 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

69. Samoin 4 artiklan 5 kohdassa säädetään, että pyyntö voidaan tehdä "ennen toimivaltaisille [kansallisille] viranomaisille ilmoittamista". Tämä tarkoittaa sitä, että tätä säännöstä sovelletaan vain, jos keskittymästä ei ole ilmoitettu muodollisesti missään jäsenvaltiossa. Jo yksi jossain yhteisön alueella tehty ilmoitus estää yrityksiä käynnistämästä 4 artiklan 5 kohdan mukaisen mekanismin. Komissio katsoo, että kansallisella tasolla ei saisi määrätä rangaistusta ilmoituksen tekemättä jättämisestä silloin, kun 4 artiklan 5 kohdan mukaisen pyynnön käsittely on vielä kesken.

5. Asetuksen 4 artiklan 5 kohdassa käytetyt käsitteet "keskittymä, jota voidaan tarkastella kansallisen kilpailulainsäädännön perusteella" ja "toimivaltainen jäsenvaltio"

70. Asetuksen 4 artiklan 5 kohdan mukaan yritykset voivat pyytää sellaisen keskittymän käsittelypaikan siirtämistä ennen ilmoitusta, joka ei ole yhteisönlaajuinen keskittymä ja "jota voidaan tarkastella vähintään kolmen jäsenvaltion kansallisen kilpailulainsäädännön perusteella".

71. Käsitteen "jota voidaan tarkastella" eli "tarkastelukelpoinen" olisi tulkittava tarkoittavan keskittymää, joka kuuluu jonkin jäsenvaltion toimivaltaan sen kansallisen, yrityskeskittymien valvontaa koskevan kilpailulainsäädännön nojalla. Pakollinen ilmoitusvaatimus ei ole tarpeen, toisin sanoen ei ole välttämätöntä edellyttää kansallisessa lainsäädännössä, että keskittymästä on ilmoitettava ⁽⁵⁴⁾.

72. Asetuksen 4 artiklan 5 kohdan kolmannen ja neljännen alakohdan mukaan asiaa ei siirretä, jos vähintään yksi jäsenvaltio, "joka on kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti toimivaltainen tutkimaan keskittymän", on ilmoittanut olevansa eri mieltä pyynnöstä siirtää asian käsittely. "Toimivaltainen" jäsenvaltio on sellainen, jossa keskittymää voidaan tarkastella ja jolla sen vuoksi on valtuudet tutkia keskittymä kansallisen kilpailulainsäädäntönsä perusteella.

73. RS-lomakkeesta toimitetaan jäljennös kaikille jäsenvaltioille, ei ainoastaan niille, jotka ovat toimivaltaisia tutkimaan asian. Kuitenkin ainoastaan jäsenvaltiot, jotka ovat toimivaltaisia tutkimaan asian, otetaan huomioon sovellettaessa 4 artiklan 5 kohdan kolmatta ja neljättä alakohtaa. Asetuksen 4 artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan mukaan toimivaltaiset jäsenvaltiot voivat ilmoittaa 15 työpäivän kuluessa RS-lomakkeen vastaanottamisesta olevansa samaa tai eri mieltä käsittelypaikan siirtämisestä. Jos ne kaikki ovat samaa mieltä, keskittymän katsotaan olevan yhteisönlaajuinen 4 artiklan 5 kohdan viidennen alakohdan mukaisesti. Toisaalta 4 artiklan 5 kohdan neljännen alakohdan mukaan käsittelyä ei siirretä mistään jäsenvaltiosta, jos yksikin toimivaltainen jäsenvaltio on eri mieltä.

74. Edellä kuvaillun mekanismin vuoksi on 4 artiklan 5 kohdan moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi tärkeää, että *kaikki* jäsenvaltiot, joissa asiaa voidaan tarkastella kansallisen kilpailulainsäädännön perusteella ja jotka sen vuoksi ovat toimivaltaisia tutkimaan asian kansallisen kilpailulainsäädännön perusteella, ilmoitetaan oikein. Sen vuoksi RS-lomakkeessa vaaditaan, että keskittymään osallistuvat yritykset toimittavat riittävät tiedot, jotta kukin jäsenvaltio voi tarkastaa, onko se toimivaltainen tutkimaan keskittymän kansallisen kilpailulainsäädäntönsä perusteella.

⁽⁵⁴⁾ Myös olosuhteissa, joissa ilmoituksen tekemiseen ei ole oikeudellista velvollisuutta, osapuolet voivat käytännössä haluta tehdä ilmoituksen tai niiltä voidaan odottaa sen tekemistä.

75. Jos RS-lomake on täytetty oikein, ongelmia ei pitäisi syntyä. Tässä tapauksessa keskittymään osallistuvat yritykset ovat ilmoittaneet oikein kaikki jäsenvaltiot, jotka ovat toimivaltaisia tarkastelemaan asian. Ongelmia voi kuitenkin syntyä tapauksissa, joissa yritykset eivät ole täyttäneet RS-lomaketta oikein tai joissa ollaan eri mieltä siitä, mitkä jäsenvaltiot ovat toimivaltaisia tarkastelemaan asian.
- Jäsenvaltio, jota ei ole RS-lomakkeessa ilmoitettu toimivaltaiseksi, voi 4 artiklan 5 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetyn 15 työpäivän kuluessa ilmoittaa komissiolle olevansa toimivaltainen, ja se voi muiden toimivaltaisten jäsenvaltioiden lailla ilmoittaa olevansa samaa tai eri mieltä käsittelypaikan siirtämisestä.
 - Samoin jäsenvaltio, joka on RS-lomakkeessa ilmoitettu toimivaltaiseksi, voi 4 artiklan 5 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetyn 15 työpäivän kuluessa ilmoittaa komissiolle, että se ei ole toimivaltainen. Kyseistä jäsenvaltiota ei tällöin otettaisi huomioon 4 artiklan 5 kohtaa sovellettaessa.
76. Kun kyseinen 15 työpäivän jakso on päättynyt ilman, että yksikään jäsenvaltio olisi ilmoittanut olevansa eri mieltä, siirto katsotaan päteväksi. Tällä varmistetaan komission sulautuma-asetuksen 6 tai 8 artiklan nojalla tekemien päätösten pätevyys 4 artiklan 5 kohdan mukaisen siirron jälkeen.
77. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että yritykset voivat käyttää järjestelmää väärin antamalla RS-lomakkeessa tahallaan tai tuottamuksesta virheellisiä tietoja, esimerkiksi keskittymän tarkastelukelpoisuudesta jäsenvaltioissa. Kuten edellä 60 kohdassa todetaan, komissio voi ryhtyä toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi ja tällaisten rikkomistapausten ehkäisemiseksi. Keskittymään osallistuvien yritysten olisi oltava tietoisia myös siitä, että jos siirto on tehty virheellisten tai epätäydellisten tietojen perusteella, jäsenvaltio, joka uskoo olleensa toimivaltainen käsittelemään asian mutta jolla ei virheellisten tietojen vuoksi ollut mahdollisuutta ilmoittaa vastustavansa siirtoa, voi pyytää ilmoituksen jälkeistä siirtoa.

6. Päätösten tiedoksi antaminen ja niiden julkaiseminen

78. Asetuksen 4 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan ja 5 kohdan neljännen alakohdan, 9 artiklan 1 kohdan ja 22 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaan komission on ilmoitettava keskittymään osallistuville yrityksille tai henkilöille ja kaikille jäsenvaltioille mainittujen säännösten nojalla mahdollisesti tehdystä keskittymän käsittelypaikan siirtämisestä päätöksestä.
79. Päätöksestä ilmoitetaan keskittymään osallistuville yrityksille osoitetulla kirjeellä (tai 9 artiklan 1 kohdan tai 22 artiklan 3 kohdan mukaisissa päätöksissä kyseiselle jäsenvaltiolle osoitetulla kirjeellä). Kaikille jäsenvaltioille toimitetaan jäljennös päätöksestä.
80. Tällaisten päätösten julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ei vaadita⁽⁵⁵⁾. Komissio antaa kuitenkin riittävät tiedot tällaisista päätöksistä kilpailun pääosaston verkkosivuilla ottaen huomioon salassapitovelvollisuuden.

7. Asetuksen 9 artiklan 6 kohta

81. Asetuksen 9 artiklan 6 kohdassa säädetään, että kun komissio siirtää ilmoitetun keskittymän jäsenvaltiolle 4 artiklan 4 kohdan tai 9 artiklan 3 kohdan nojalla, kansallisen kilpailuviranomaisen on käsiteltävä asia ”viipymättä”. Näin ollen toimivaltaisen viranomaisen olisi tutkittava asia mahdollisimman pian kansallisen lainsäädännön perusteella.

⁽⁵⁵⁾ Sulautuma-asetuksen 20 artiklan mukaan ainoastaan 8 artiklan 1–6 kohdan sekä 14 ja 15 artiklan nojalla tehdyt päätökset on julkaistava.

82. Asetuksen 9 artiklan 6 kohdassa säädetään lisäksi, että toimivaltaisen kansallisen viranomaisen on 45 työpäivän kuluessa siitä kun komissio on siirtänyt asian käsittelyn tai kun mahdollisesti vaadittava ilmoitus on tehty kansallisella tasolla, ilmoitettava keskittymään osallistuville yrityksille kilpailutilanteen alustavan arvioinnin tuloksista ja mahdollisista lisätoimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä. Tämän vuoksi 45 työpäivän kuluessa tapauksen mukaan asian käsittelypaikan siirtämisestä tai ilmoituksen tekemisestä keskittymään osapuolille olisi toimitettava riittävät tiedot, jotta ne voisivat ymmärtää viranomaisen mahdollisesti havaitsemien alustavien kilpailuongelmien luonteen ja saisivat tietää tutkimuksen todennäköisen laajuuden ja keston. Kyseessä oleva jäsenvaltio voi vain poikkeuksellisesti pidentää tätä määräaikaa, jos keskittymään osallistuvat yritykset eivät ole toimittaneet sille tarvittavia tietoja sen kansallisen kilpailulainsäädännön mukaisesti.

IV LOPPUHUOMAUTUKSET

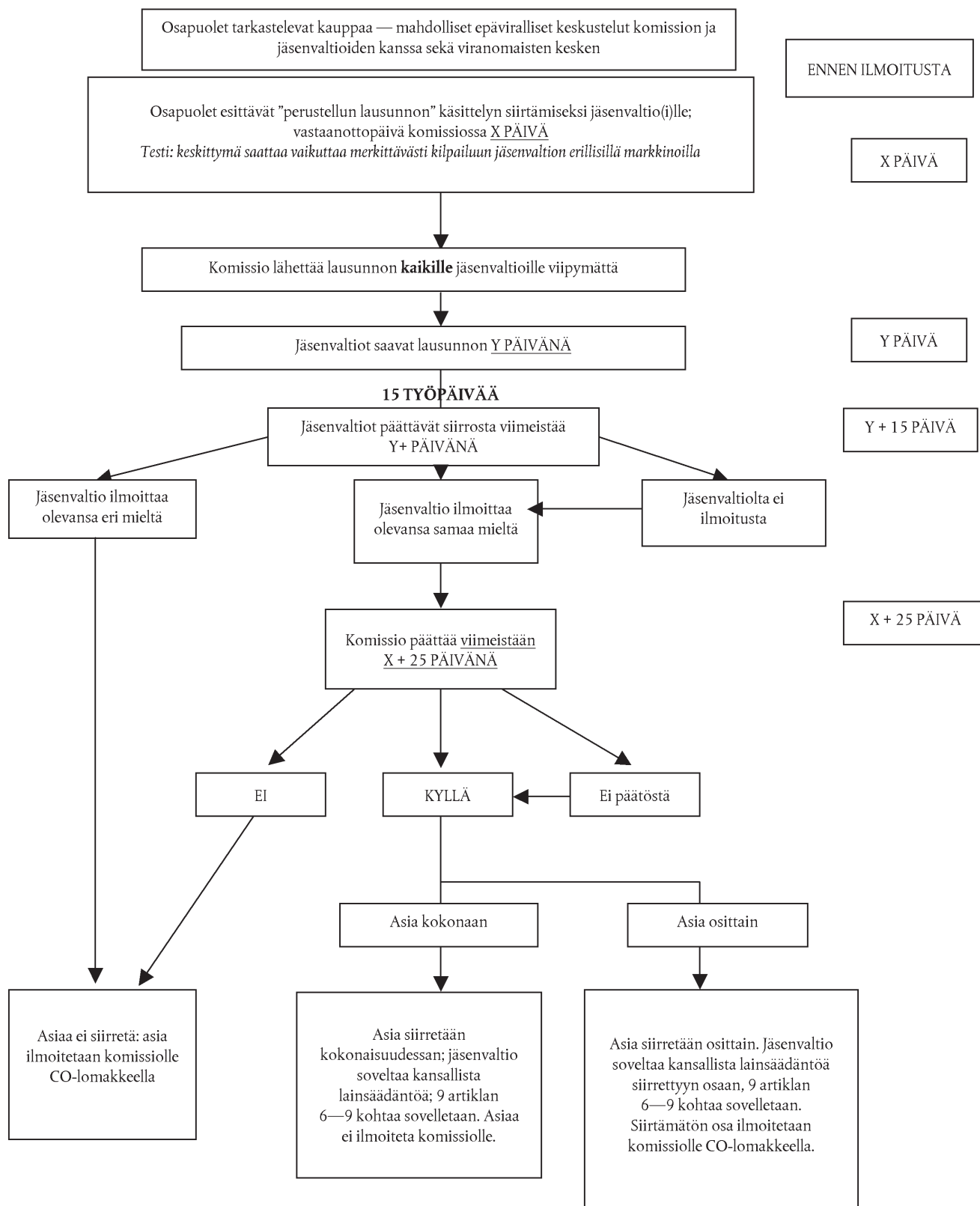
83. Tätä tiedonantoa tarkistetaan säännöllisesti, erityisesti sulautuma-asetukseen sisältyvien käsittelypaikan siirtämistä koskevien säännösten tarkistusten johdosta. Tältä osin olisi huomattava, että sulautuma-asetuksen 4 artiklan 6 kohdan mukaan komission on annettava neuvostolle kertomus käsittelypaikan siirtämistä ennen ilmoitusta koskevien säännösten (eli 4 artiklan 4 ja 5 kohdan) täytäntöönpanosta viimeistään 1 päivään heinäkuuta 2009.
84. Tämä tiedonanto ei rajoita Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tulkintaa sovellettavista perustamissopimuksen määräyksistä ja muun lainsäädännön säännöksistä.
-

LIITTEET

SIIRTOMENETTELY KAAVIOKUVINA

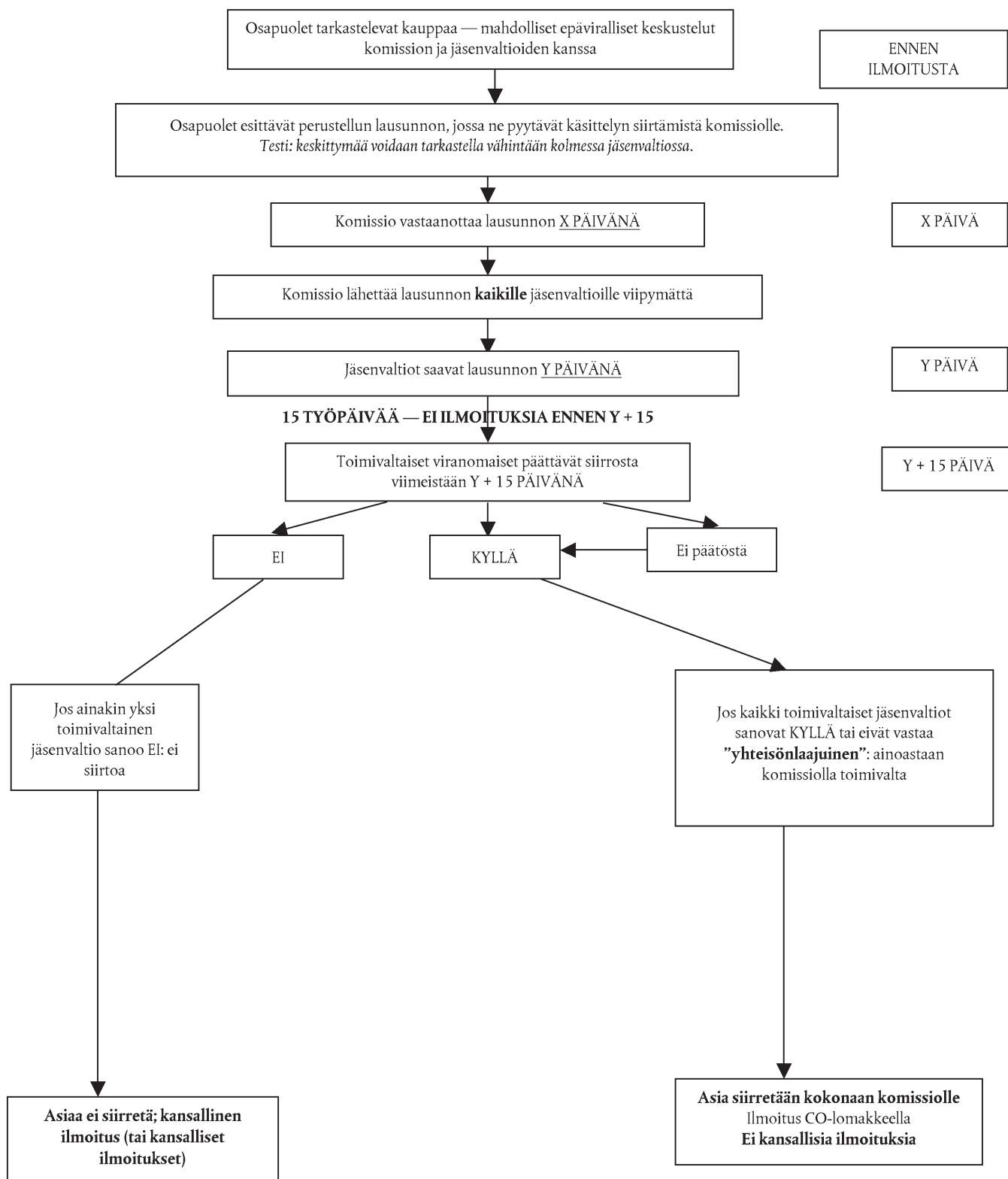
4 artiklan 4 kohta

Yhteisönlajainen keskittymä

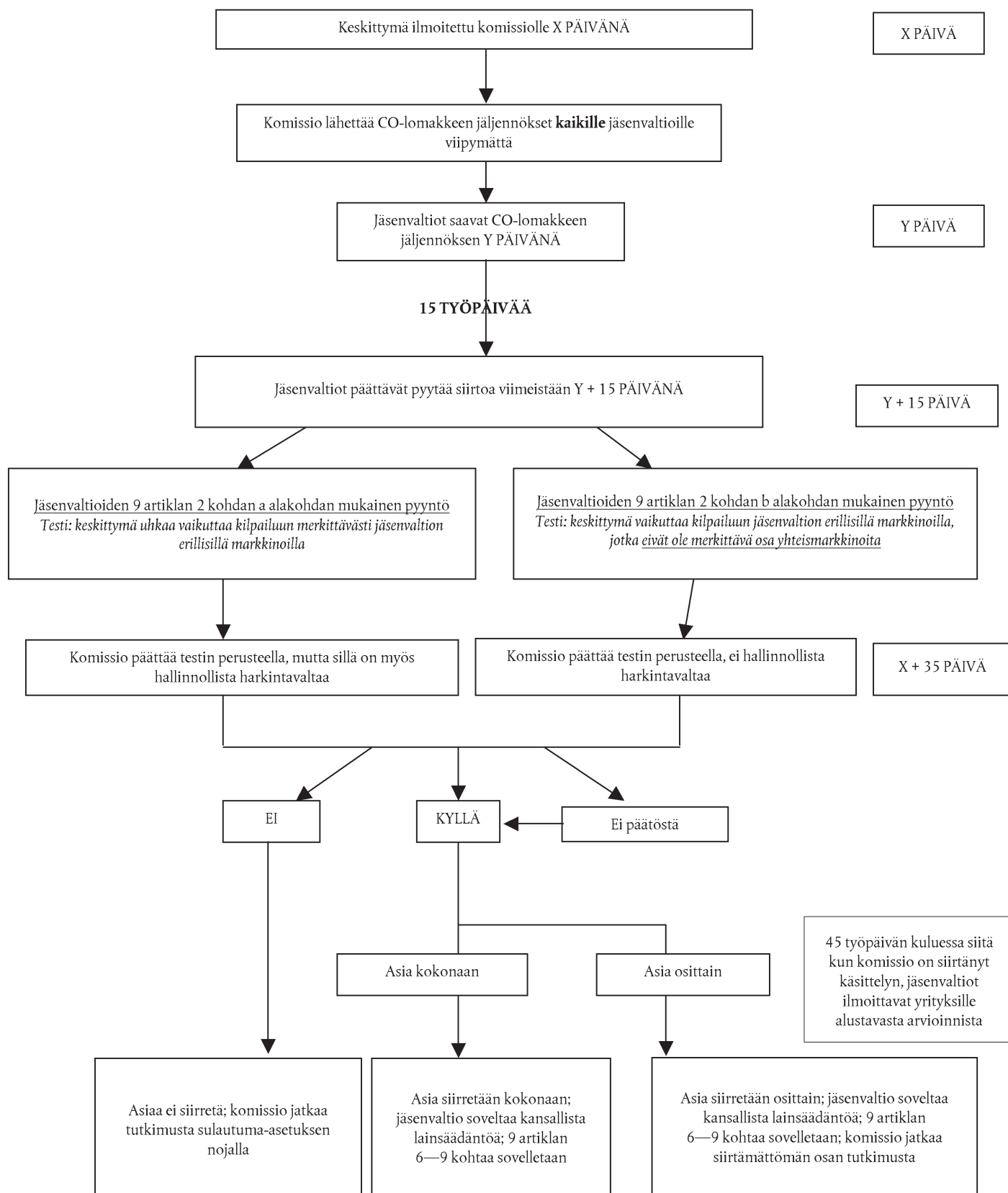
4 artiklan 5 kohta

Muu kuin yhteisönlajuisen keskittymä, jota voidaan tarkastella kolmen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusteella

9 artikla

Yhteisönlaajuinen keskittymä

22 artikla

Muu kuin yhteisönlaajuinen keskittymä

